

21

การกำกับดูแลกิจการ

นโยบาย
การกำกับดูแลกิจการ

ในฐานะบริษัทพลังงานแห่งชาติที่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปตท. ตระหนักถึงพันธกิจสำคัญในการมีระบบบริหารจัดการที่ดี โปร่งใส และสร้างความเท่าเทียมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ปตท. มุ่งหวังที่จะพัฒนาองค์กรให้เป็นต้นแบบด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้วยเชื่อมั่นว่า หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นระบบบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรม สร้างความมั่นใจในการลงทุน และสร้างมูลค่าระยะยาวให้กับผู้ถือหุ้น สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมถึงทำให้องค์กรมีการจัดการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่ดีที่สุด ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันขององค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน

นับตั้งแต่แปลงสภาพเป็น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปลายปี 2544 คณะกรรมการ ปตท. ให้ความสำคัญในด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอด โดยกำหนดให้ ปตท. จัดทำนโยบายเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางธุรกิจ ตลอดจนจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจของคณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง ฝ่ายจัดการ และพนักงาน ตามระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติขององค์กรที่ได้มาตรฐานและเป็นแนวทางที่ถูกต้องไว้ในข้อบังคับของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) รวมทั้งได้กำหนดระเบียบบริษัทว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปี 2544 ซึ่งได้มีการแก้ไขบททวนในปี 2557 และจัดทำคู่มือหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ส่งมอบให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ลงนามรับทราบและถือปฏิบัติเป็นครั้งแรกในปี 2546 และปรับปรุงอย่างต่อเนื่องอีกจำนวน 4 ฉบับ ในปี 2548 ปี 2552 ปี 2556 และปรับปรุง

ครั้งที่ 4 ในปี 2559 - 2560 เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากรายงาน Corporate Governance Assessment Report ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ที่ปรับปรุงให้สอดคล้องกับ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard), DJSI Corporate Sustainability Assessment และแนวปฏิบัติที่ดีของบริษัทชั้นนำในระดับสากล โดยใช้ชื่อว่า “คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาตรฐานทางจรรยาบรรณ และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)” หรือคู่มือ CG ซึ่งสาระสำคัญที่ปรับปรุงในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีฯ ฉบับปัจจุบัน ได้แก่

- เพิ่มเติมช่องทางการร้องเรียนด้านจรรยาบรรณและจรรยาบรรณ
- เพิ่มเติมแนวปฏิบัติเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) โดยขอให้คณะกรรมการ ปตท. ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับข้อมูล หลีกเลี่ยงการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. โดยหากมีความจำเป็นต้องซื้อขาย ให้แจ้งเลขานุการบริษัทล่วงหน้า เพื่อเป็นการสร้างความโปร่งใส
- เพิ่มเติมองค์ประกอบ คุณสมบัติของคณะกรรมการ และการแต่งตั้ง เช่น การเป็นอิสระของประธานกรรมการ
- เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและประธานกรรมการ

- เพิ่มเติมคุณสมบัติและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง
- เพิ่มเติมเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานและการพัฒนาคณะกรรมการ
- เพิ่มเติมจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ เรื่องการป้องกันการฟอกเงิน
- เพิ่มเติมแนวปฏิบัติเรื่อง การรับ การให้ของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

ทั้งนี้ ปตท. กำหนดให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร โดยมีเป้าหมายที่จะให้ ปตท. เป็นบริษัทที่เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth Strategy) โดยผลักดันให้เป็นบริษัทพลังงานไทยข้ามชาติชั้นนำ เป็นองค์กรที่มีศักยภาพเป็นเลิศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มร่วมกัน (Create Shared Value: CSV) และสร้างประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมแก่ผู้มีส่วนได้เสีย บนหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Policy)

ปตท. มีการทบทวนปรับปรุงนโยบายและคู่มือ CG ตามโอกาส เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ ลงนามรับทราบและยึดถือปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน เพื่อให้เห็นถึงคำมั่นสัญญาในการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยคณะกรรมการได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ไว้ดังนี้

1. คณะกรรมการ ปตท. ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมุ่งมั่นที่จะนำเอาหลักสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ทั้ง 6 ประการ คือ Accountability, Responsibility, Equitable Treatment, Transparency, Vision to Create Long-term Value และ Ethics มาใช้ในการดำเนินงาน มีโครงสร้างการบริหารที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างคณะกรรมการ ปตท. ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม

2. คณะกรรมการ ปตท. จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทและรับผิดชอบ มีความเป็นอิสระและมีการจัดแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ออกจากกันอย่างชัดเจน

3. คณะกรรมการ ปตท. มีบทบาทสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบาย และแผนงานที่สำคัญของ ปตท. โดยจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยเสี่ยงและวางแผนทางการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสม รวมทั้งต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าระบบบัญชี รายงานทางการเงินและการสอบบัญชี มีความน่าเชื่อถือ

4. คณะกรรมการ ปตท. จะต้องเป็นผู้นำในเรื่องจริยธรรมเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. และสอดส่องดูแลในเรื่องการจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และรายการที่เกี่ยวข้องกัน

5. คณะกรรมการ ปตท. อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อช่วยพิจารณากลับกรองงานที่มีความสำคัญอย่างรอบคอบ

6. คณะกรรมการ ปตท. ต้องจัดให้มีการประเมินผลตนเองรายปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

7. คณะกรรมการ ปตท. เป็นผู้พิจารณากำหนดมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณของ ปตท. เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน รวมถึงลูกจ้างทุกคนใช้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ ควบคู่ไปกับข้อบังคับและระเบียบของ ปตท.

8. คณะกรรมการต้องจัดให้มีการเปิดเผยสารสนเทศของ ปตท. ทั้งในเรื่องทางการเงินและที่ไม่ใช่เรื่องทางการเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียของ ปตท. ได้รับสารสนเทศอย่างเท่าเทียมกัน มีหน่วยงานประชาสัมพันธ์และหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ รับผิดชอบในเรื่องการให้ข้อมูลกับนักลงทุนและประชาชนทั่วไป

9. คณะกรรมการ ปตท. ต้องจัดให้ผู้ถือหุ้น ปตท. จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ และมีช่องทางในการสื่อสารกับ ปตท. ที่เหมาะสม

10. คณะกรรมการ ปตท. ต้องจัดให้มีระบบการคัดสรรบุคลากรที่จะเข้ามารับผิดชอบในตำแหน่งบริหารที่สำคัญทุกระดับอย่างเหมาะสมและมีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใส เป็นธรรม

11. คณะกรรมการ ปตท. ต้องจัดให้มีระบบที่สนับสนุนการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ปตท. ได้เผยแพร่คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับนักลงทุนและผู้สนใจต่างชาติ รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียนำไปใช้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้อ้างอิงได้บนระบบเครือข่าย PTT Intranet และบนเว็บไซต์ของ ปตท. แล้ว

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น

ในฐานะเจ้าของบริษัท ผู้ถือหุ้นย่อมมีสิทธิกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจของบริษัท หรือตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้นจึงเป็นเวทีที่สำคัญสำหรับผู้ถือหุ้นในการแสดงความคิดเห็น ติดต่อกับถาม และพิจารณาลงคะแนนเสียงชี้ขาด และคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัทแทนผู้ถือหุ้น ดังนั้นผู้ถือหุ้นจึงมีสิทธิโดยชอบที่จะเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น มีเวลาเพียงพอสำหรับการพิจารณา และรับทราบผลการประชุม

1.1 กำหนดการจัดประชุมผู้ถือหุ้น

ปตท. ได้กำหนดให้มีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปีละครั้ง ภายในเวลาไม่เกิน 4 เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบปีบัญชีของ ปตท. และในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเสนอวาระเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทบหรือเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหรือเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขหรือกฎเกณฑ์ กฎหมาย ที่ใช้บังคับที่ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทจะเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเป็นกรณีไป

ทั้งนี้ในปี 2560 ปตท. ได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในวันศุกร์ที่ 28 เมษายน 2560 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ชั้น 5 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซาลาดพร้าว เลขที่ 1695 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร กรุงเทพมหานคร และไม่มีการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น

1.2 การแจ้งเชิญประชุมล่วงหน้า

ในปี 2560 คณะกรรมการ ปตท. ในการประชุม ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560 มีมติให้มีการจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีในวันที่ 28 เมษายน 2560 โดยได้เปิดเผยมติการประชุม วันประชุม และระเบียบวาระการประชุมและแจ้งข่าวประกาศในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าในวันที่คณะกรรมการมีมติก่อนการจัดส่งหนังสือเชิญประชุม โดยบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของ ปตท. จะเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมที่มีรายละเอียดวาระการประชุม ข้อมูลประกอบที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการตัดสินใจ/ความเห็นของคณะกรรมการ รายงานการประชุมที่ผ่านมาซึ่งมีรายละเอียดครบถ้วน รายงานประจำปีพร้อมทั้งเอกสารประกอบการประชุม เอกสารที่ต้องใช้ในการมอบฉันทะและระบุนิติการใช้ไว้ชัดเจนตามที่ ปตท. กำหนด โดยจัดส่งให้

ผู้ถือหุ้นล่วงหน้ามากกว่า 14 วันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น หนังสือเชิญประชุมส่งออกวันที่ 7 เมษายน 2560 และได้ทำการประกาศลงในหนังสือพิมพ์รายวันทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างละ 1 ฉบับ ติดต่อกันต่อเนื่องฉบับละ 3 วัน ก่อนวันประชุม 3 วัน (วันที่ 22 - 24 เมษายน 2560) เพื่อบอกกล่าวเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้าเพียงพอสำหรับการเตรียมตัวก่อนมาเข้าร่วมประชุม

ทั้งนี้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ปตท. ได้นำข้อมูลหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบเปิดเผยในเว็บไซต์ของ ปตท. ล่วงหน้าก่อนวันประชุม 30 วัน (เริ่มตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม 2560)

1.3 การดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้น

ก่อนเริ่มการประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้ง ประธานที่ประชุมจะแนะนำคณะกรรมการ คณะผู้บริหาร ผู้สอบบัญชีของบริษัท และที่ปรึกษากฎหมายซึ่งทำหน้าที่เป็นคนกลางให้ที่ประชุมรับทราบแล้วจึงชี้แจงกติกาทั้งหมดรวมถึงวิธีนับคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นที่ต้องลงมติในแต่ละวาระตามข้อบังคับของ ปตท. รวมถึงการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระอย่างชัดเจน และเมื่อมีการให้ข้อมูลตามระเบียบวาระแล้ว ประธานฯ จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ถามคำถามในแต่ละวาระ และให้เวลาอภิปรายอย่างเหมาะสมเพียงพอ จากนั้นประธานฯ และผู้บริหารจะตอบข้อซักถามอย่างชัดเจน ตรงประเด็น และให้ความสำคัญกับทุกคำถาม แล้วจึงให้ที่ประชุมออกเสียงลงมติในวาระนั้น ๆ สำหรับวาระการเลือกตั้งกรรมการ ประธานฯ จะดำเนินการให้ผู้ถือหุ้นลงมติเป็นรายบุคคล

ประธานฯ จะดำเนินการประชุมตามลำดับวาระการประชุมและไม่เพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้เปลี่ยนลำดับระเบียบวาระด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งเข้าร่วมประชุมหรือผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่กำหนดไว้ทั้งหมดอาจขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องอื่นนอกเหนือที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุม เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาระเบียบวาระที่กำหนดไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้วตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ปตท. ทั้งนี้ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2560 ไม่มีการเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระ และไม่มีการขอให้ที่ประชุมพิจารณาเรื่องอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในที่ประชุมอย่างไร

อนึ่ง ในการประชุมทุกครั้งจะมีการจดบันทึกรายงานการประชุมอย่างถูกต้องครบถ้วน และสรุปด้วยการลงมติพร้อมทั้งนับคะแนนเสียง ซึ่งรวมระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้งประมาณ 3 - 4 ชั่วโมง ทั้งนี้ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี

2560 ได้กำหนดการประชุมเวลา 09.30 น. โดยเริ่มรับลงทะเบียนเวลา 07.30 น. โดย ณ ตอนเปิดประชุม มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมการประชุมรวมจำนวนทั้งสิ้น 2,618 ราย โดยมาประชุมด้วยตนเอง 1,125 ราย และรับมอบฉันทะ 1,493 ราย รวมจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 2,040,915,542 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 71.45 ซึ่งเกินกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดของ ปตท. จำนวนทั้งสิ้น 2,856,299,625 หุ้น โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมและชี้แจงข้อมูล ประกอบด้วย

กสรมการ

1. นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	ประธานกรรมการ/ กรรมการอิสระ
2. ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	กรรมการอิสระ/ ประธานกรรมการตรวจสอบ
3. พลอากาศโท บุญสืบ ประสิทธิ์	กรรมการอิสระ/ ประธานกรรมการสรรหา
4. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการอิสระ/ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
5. นายบุญทักษ์ หวังเจริญ	กรรมการอิสระ/ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
6. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	กรรมการอิสระ/ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร/ กรรมการสรรหา
7. นายวิชัย อัศวิศร์	กรรมการอิสระ/ กรรมการตรวจสอบ
8. นางนันท์วัลย์ ศกุนตนาค	กรรมการอิสระ/ กรรมการตรวจสอบ
9. นายธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์	กรรมการอิสระ/ กรรมการสรรหา/ กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
10. นายสมชัย สัจจพงษ์	กรรมการ/ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
11. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	กรรมการอิสระ/ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
12. นายดอน วสันตฤกษ์	กรรมการอิสระ/ กรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี
13. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการอิสระ/ กรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร
14. นายธรรมยศ ศรีช่วย	กรรมการ/ กรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร
15. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ/ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

ผู้บริหาร

1. นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต	ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ
2. นายสรัญ รังคศิริ	ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย
3. นางนิธิตา เทพอนังกูร	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารการเงิน
4. นายชวลิต พันธุ์ทอง	ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ กลุ่มธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานและบริหารความยั่งยืน

นอกจากนี้ยังมีผู้บริหารระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหารจากบริษัทกลุ่ม ปตท. ที่อยู่ด้านหน้าเวที พร้อมทั้งชี้แจง และให้ข้อมูลในกรณีที่มีข้อสอบถามที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้กรรมการอิสระเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นรายย่อยด้วย

ผู้สอบบัญชี

1. นางสาวเมษุรีย์ จันทะมาตย์	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. นางสาวเมธาวี สวยสม	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
3. นางสาวรุ่งอุทัย ทองสาย	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ปรึกษากฎหมาย (ทำหน้าที่ตรวจสอบและสอบการลงคะแนนเสียงกรณีมีข้อโต้แย้งตลอดการประชุม)

1. นางสาวเพียงพนา บุญกล้า	บริษัท วีระวงศ์, ชินวัฒน์และพาร์ทเนอร์ส จำกัด
2. นางสาวโชษิตา เดชารักษ์	บริษัท วีระวงศ์, ชินวัฒน์และพาร์ทเนอร์ส จำกัด
3. นายสถาพร จำสุช	บริษัทสำนักกฎหมาย เซ้าท์ เอเชีย จำกัด
4. นายกันย์ วัชรकर	บริษัทสำนักกฎหมาย เซ้าท์ เอเชีย จำกัด

ผู้ถือหุ้น (ณ ตอนเปิดประชุม เวลา 13.16 น.)

มีผู้ถือหุ้นมาประชุมรวมทั้งสิ้น 4,514 ราย โดยมาประชุมด้วยตนเอง 1,829 ราย และรับมอบฉันทะ 2,685 ราย รวมเป็นจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 2,358,013,858 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 82.55 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

1.4 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความขัดแย้งของผลประโยชน์สำหรับการประชุม

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. กำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนจัดทำรายงานความขัดแย้งของผลประโยชน์ทั้งที่เป็นแบบรายงานประจำปี และแบบรายงานใหม่ระหว่างปีกรณีมีการเปลี่ยนแปลง และในการประชุมใด ๆ ผู้มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกับ ปตท. จะต้องแจ้งให้ที่ประชุมทราบและไม่ร่วมพิจารณาหรืองดออกเสียงในเรื่องนั้น ๆ

ในการประชุมผู้ถือหุ้น หากมีกรรมการท่านใดมีส่วนได้เสีย หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในวาระใด กรรมการท่านนั้นจะแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อขอไม่ร่วมประชุมและงดออกเสียงในวาระนั้น ๆ

1.5 การเปิดเผยผลการประชุมผู้ถือหุ้น

ในปี 2560 ปตท. จะจัดส่งรายงานสรุปผลการลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ และคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายในช่วงเย็นหลังจากเสร็จสิ้นการประชุม (วันที่ 28 เมษายน 2560) และจัดส่งรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น (ซึ่งฉบับที่กรายงานการประชุม โดยแยกวาระชัดเจน ระบุจำนวนกรรมการที่เข้าประชุม/ ลาประชุม ข้อซักถามของผู้ถือหุ้นและข้อชี้แจงของคณะกรรมการ วิธีการนับคะแนนเสียง และผลการนับคะแนนในแต่ละวาระไว้อย่างครบถ้วน) ให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ภายในกำหนด 14 วัน รวมทั้งได้เผยแพร่รายงานการประชุม วิดิทัศน์ ภาพ และเสียงของการประชุมบนเว็บไซต์ของ ปตท. ไว้แล้วด้วย

2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

ปตท. ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นแต่ละรายเท่าเทียมกัน (แม้ว่าจะถือหุ้นไม่เท่ากันและมีสิทธิออกเสียงไม่เท่ากัน ตามจำนวนหุ้นที่ถือ) ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิพื้นฐานในฐานะผู้ถือหุ้นเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา ความเชื่อ สถานะทางสังคม ความพิการ หรือความคิดเห็นทางการเมือง โดยในวันประชุมผู้ถือหุ้น ปตท. จะจัดเตรียมที่นั่งสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และหญิงมีครรภ์ไว้ในจุดที่สะดวกที่สุด รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก ทั้งนี้ ปตท. ได้เผยแพร่ข้อมูลการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นและจัดทำเป็นภาษาอังกฤษเผยแพร่พร้อมภาษาไทย รวมทั้งกำหนดให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียต้องงดเว้นการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น ๆ ซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมอื่น ๆ สำหรับผู้ถือหุ้น ปตท. ก็เปิดโอกาสให้โดยไม่มีข้อจำกัด

2.1 การเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ

สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 ปตท. กำหนดหลักเกณฑ์ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนแนวทางการพิจารณาการให้สิทธิผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอวาระ และ/หรือ ชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการล่วงหน้าให้คณะกรรมการ ปตท. พิจารณากำหนดเป็นระเบียบวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เพื่อให้โอกาสผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลบริษัท และการคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยให้สิทธิผู้ถือหุ้นท่านเดียว หรือหลายท่านที่มีสัดส่วนการถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท หรือมีสัดส่วนการถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 100,000 หุ้นและจะต้องถือหุ้นบริษัทในสัดส่วนดังกล่าวต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี เสนอวาระการประชุมหรือเสนอชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ ปตท. ก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีตั้งแต่เดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2559 เพื่อเตรียมการในกรณีต้องเสนอชื่อกรรมการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557

ทั้งนี้ ปตท. ได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวเผยแพร่บนเว็บไซต์ของ ปตท. และแจ้งข่าวประกาศในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2559 จนถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2559 แล้ว อย่างไรก็ตาม ไม่มีผู้ถือหุ้นเสนอวาระการประชุม และไม่มีการเสนอชื่อบุคคลเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการในระยะเวลาดังกล่าว ซึ่งเลขานุการบริษัทได้รายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ปตท. รับทราบแล้ว

2.2 การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้น

เช่นเดียวกับการดำเนินการที่ผ่านมา ในการจัดการประชุมผู้ถือหุ้น ประจำปี 2560 ปตท. ได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ถือหุ้นทุกราย ตั้งแต่การเลือกสถานที่จัดการประชุมให้สะดวก เพียงพอกับจำนวนผู้ถือหุ้นที่จะมาเข้าร่วมประชุม รวมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยดูแล ต้อนรับ ให้ความสะดวกอย่างเพียงพอ สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ใช้รถเข็น การจัดห้องประชุมสำรองและระบบการถ่ายทอดสัญญาณได้ตอบระหว่างห้องประชุม การเตรียมการรักษาความปลอดภัยและแผนรับมือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินให้กับผู้เข้าร่วมการประชุม การเปิดบริการตรวจรับเอกสารลงทะเบียนล่วงหน้า 5 วัน การจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการถ่ายเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการเปิดรับลงทะเบียนก่อนเวลาประชุม 2 ชั่วโมง การขยายระยะเวลาลงทะเบียนจนถึงระยะเวลาก่อนการพิจารณาวาระการประชุมสุดท้าย การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้นด้วยการใช้ระบบ Barcode ในการลงทะเบียนและการลงคะแนนเสียงเพื่อความสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งการจัดให้มีการเลี้ยงรับรองสำหรับผู้ถือหุ้นที่มาเข้าร่วมประชุม

แม้ผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ที่มาเข้าร่วมการประชุมสามัญประจำปีของ ปตท. เป็นคนไทย และดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นภาษาไทย แต่ ปตท. ได้จัดทำเอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเป็น 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ถือหุ้นชาวไทยและชาวต่างชาติ และจัดทำเว็บไซต์ของ ปตท. เป็น 2 ภาษา รวมทั้งจัดให้มีพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญทางภาษาคอยให้ความสะดวกในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาไทยซักถามข้อสงสัยหรืออภิปรายในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ปตท. จะจัดให้มีการสื่อสารที่เหมาะสมและมีการแปลเป็นภาษาไทยทั้งคำถามและคำตอบสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมท่านอื่นในที่ประชุมเพื่อรักษาประโยชน์และอำนวยความสะดวกในการสื่อสารสำหรับผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ

2.3 การมอบฉันทะ

เพื่อรักษาสิทธิให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าประชุม ประจำปี 2560 ด้วยตนเอง ผู้ถือหุ้นสามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่นหรือกรรมการอิสระของ ปตท. ท่านใดท่านหนึ่งจากกรรมการอิสระที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ซึ่ง ปตท. จะระบุรายชื่อไว้ในหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดเพื่อให้เป็นผู้เข้าประชุมและออกเสียงลงมติแทนผู้ถือหุ้นได้โดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นมอบฉันทะให้กับผู้อื่น ปตท. จะให้สิทธิและปฏิบัติต่อผู้รับมอบฉันทะเสมือนเป็นผู้ถือหุ้นท่านหนึ่ง นอกจากนี้ ปตท. ได้เปิดเผยแบบหนังสือมอบฉันทะที่แนบ พร้อมทั้งรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ บนเว็บไซต์ของ ปตท. ล่วงหน้าก่อนวันประชุม 30 วัน โดยผู้ถือหุ้นสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ทั้งทางโทรศัพท์หรือช่องทางอื่น ๆ เช่น เว็บไซต์ อีเมล เป็นต้น

3. บทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย

ปตท. ในฐานะบริษัทพลังงานแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญในการดูแลและคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ทั้งภายในบริษัทและภายนอกบริษัท รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของ ปตท. ออกเป็น 6 กลุ่ม และกำหนดพันธกิจเป็นเป้าหมายในการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียในแต่ละกลุ่มอย่างสมดุลดังต่อไปนี้

ต่อประเทศ	สร้างความมั่นคงด้านพลังงานในระยะยาว โดยการจัดหาพลังงานในปริมาณที่เพียงพอ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และราคาที่เป็นธรรม เพื่อเสริมสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ
ต่อสังคมชุมชน	เป็นองค์กรที่ดีของสังคม ดำเนินธุรกิจที่มีการบริหารจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สังคมชุมชน
ต่อผู้ถือหุ้น	ดำเนินธุรกิจเชิงพาณิชย์ สามารถสร้างผลตอบแทนที่ดีและมีการขยายธุรกิจให้เติบโตอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน
ต่อลูกค้า	สร้างความพึงพอใจและความผูกพันแก่ลูกค้า โดยผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากลด้วยราคาเป็นธรรม

ต่อคู่ค้า

ดำเนินธุรกิจร่วมกันบนพื้นฐานของความเป็นธรรม มุ่งสร้างความไว้วางใจ ความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดี เพื่อพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจร่วมกันในระยะยาว

ต่อพนักงาน

สนับสนุนการพัฒนาความสามารถการทำงานระดับมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง ให้ความมั่นใจในคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานทัดเทียมบริษัทชั้นนำ เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร

3.1 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้ง 6 กลุ่ม

3.1.1 ประเทศ

ปตท. ในฐานะบริษัทพลังงานแห่งชาติ มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติและวิสัยทัศน์ให้ประเทศไทยมีความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีพันธกิจในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในระยะยาว โดยการจัดหาพลังงานในปริมาณที่เพียงพอมีคุณภาพได้มาตรฐาน และราคาเป็นธรรมเพื่อเสริมสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ปตท. กำหนดทิศทางและกลยุทธ์การดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย Thailand 4.0 นโยบายกระทรวงพลังงาน และยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ โดยมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ด้านการสร้างความมั่นคงทางพลังงาน มีการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางพลังงานอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับปริมาณการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้น เช่น ระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ สถานีรับก๊าซธรรมชาติ (LNG Receiving Terminal) LPG Import Facilities คลังน้ำมันและสถานีบริการน้ำมัน สถานีเก็บรักษาและแปรสภาพก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซแบบลอยน้ำ (Floating Storage and Regasification Unit: FSRU) การลงทุนในธุรกิจแบตเตอรี่และไฟฟ้า เป็นต้น ทางด้านการจัดหาพลังงาน ปตท. มีการบริหารจัดการความเสี่ยงในการจัดหาพลังงานจากแหล่งต่าง ๆ ให้มีปริมาณที่เพียงพอ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เช่น การจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งในประเทศ การนำเข้าจากต่างประเทศ และในรูปแบบการจัดการ LNG (ก๊าซธรรมชาติเหลวหรือ Liquefied Natural Gas) เพื่อตอบสนองความต้องการพลังงานของประเทศ

2) ด้านการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้จัดหาพลังงานในราคาที่เหมาะสมเพื่อให้ธุรกิจมีความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรปิโตรเลียม ผ่านธุรกิจโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงกลั่นน้ำมัน และธุรกิจปิโตรเคมีที่ทำให้เกิดการพัฒนารัฐกิจต่อเนื่องอีกมากมาย รวมถึงการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่ธุรกิจ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและการเติบโตในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

3) ด้านการสร้างความยั่งยืน โดยส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนทางการเกษตร สนับสนุนการดำเนินการในห่วงโซ่อุปทานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

3.1.2 สังคม ชุมชน

ปตท. มุ่งมั่นในการเป็นองค์กรที่คำนึงถึงการเติบโตร่วมกันกับสังคมชุมชน และการขับเคลื่อนสังคมไทยให้ก้าวหน้า ควบคู่ไปกับการรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) มากำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อสังคม ในด้านการพัฒนามนุษย์ในทุกมิติ ครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาและการพัฒนาศักยภาพ และมาตรฐานคุณภาพชีวิต สร้างการเข้าถึงพลังงานทางเลือกอย่างเหมาะสม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล ตลอดจนปลูกและดูแลรักษาป่าเพื่อกักเก็บก๊าซเรือนกระจก อันเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดความตระหนักรู้และความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ จนนำไปสู่การร่วมสร้างสังคมสู่ความยั่งยืน หรือ “Sustainable Growth for All”

อนึ่ง รายละเอียดในเรื่องดังกล่าวปรากฏอยู่ในหัวข้อ “สานพลังสู่ความยั่งยืนร่วมกัน” และรายงานความยั่งยืนปี 2560 (Corporate Sustainability Report 2017)

3.1.3 ผู้ถือหุ้น

กลยุทธ์การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth Strategy) ถูกนำมาใช้ในการบริหารจัดการ ปตท. ให้เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในด้านการดำเนินงาน (High Performance Organization) โดยตั้งมั่นอยู่บนหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) ควบคู่ไปกับการดูแลสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility) เพื่อให้นักลงทุนมั่นใจว่า ปตท. จะเป็นบริษัทที่ให้ผลตอบแทนที่ดี มีความยั่งยืน เป็นองค์กรที่อยู่คู่สังคมไทยตลอดไป

กิจกรรมสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ

ปตท. ได้จัดให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเข้าเยี่ยมชมกิจการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยได้มีโอกาสเยี่ยมชมการดำเนินงาน รับทราบข้อมูล พบปะกับคณะผู้บริหาร ปตท. และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดระยองของ ปตท. อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นมา

สำหรับปี 2560 ปตท. ได้มีกำหนดแผนงานจัดกิจกรรมในวันที่ 31 ตุลาคม, 1 - 2 พฤศจิกายน 2560 โดย ปตท. นำส่งหนังสือเชิญและเอกสารตอบรับไปยังผู้ถือหุ้นซึ่งปรากฏรายชื่อ ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อพักการโอนหุ้นเพื่อสิทธิเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 (วันที่ 3 เมษายน 2560) โดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นแจ้งความประสงค์ในการเข้าเยี่ยมชมกิจการของ ปตท. อนึ่ง เนื่องจากมีผู้ให้ความสนใจและแจ้งความประสงค์ที่จะเข้าเยี่ยมชมกิจการของ ปตท. จำนวนมาก ประมาณ 2,193 คน ปตท. จึงกำหนดให้ใช้วิธีการจับสลากในการคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าเยี่ยมชมกิจการเช่นเดียวกับที่ผ่านมา โดยมีผู้บริหารและคณะทำงานการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นสักขีพยาน กำหนดจับฉลากในวันที่ 19 กันยายน 2560 และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าเยี่ยมชมกิจการของ ปตท. บนเว็บไซต์ของ ปตท. เจ้าหน้าที่ของ ปตท. ได้ดำเนินการแจ้งผู้มีสิทธิเข้าเยี่ยมชมกิจการของ ปตท. ทางโทรศัพท์ เพื่อยืนยันการตอบรับเข้าเยี่ยมชมกิจการของ ปตท. โดยกิจกรรมดังกล่าวจะจัดให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเข้าเยี่ยมชมกิจการ ณ สถาบันพัฒนาศักยภาพธุรกิจน้ำมัน (Oil Business Academy: OBA) และศูนย์ธุรกิจคาเฟ่เมซอน (Amazon Inspiring Campus: AICA) รับฟังข้อมูล และพาเยี่ยมชมห้องจำลองการเรียนรู้ สถานีบริการน้ำมัน น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันอากาศยาน และ LPG และโรงคั่วกาแฟ จำนวน 240 คน โดยแบ่งเป็น 3 รุ่น รุ่นละ 80 คน ซึ่ง ปตท. จะนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ถือหุ้นไปปรับปรุงการทำงานในปีถัดไป

สำหรับผู้ถือหุ้นที่สนใจเข้าเยี่ยมชมกิจการในครั้งต่อไป (ประจำปี 2561) สามารถติดตามความคืบหน้าและรายละเอียดโครงการได้บนเว็บไซต์ของ ปตท. โดยหากเป็นสถานที่เยี่ยมชมเดิม ปตท. ขอสงวนสิทธิ์สำหรับผู้ถือหุ้นที่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น

กิจกรรมสำหรับผู้ถือหุ้น ปตท.

ปตท. ได้จัดกิจกรรมสำหรับผู้ถือหุ้น ปตท. อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นช่องทางในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ปตท. กับผู้ถือหุ้นฯ รวมถึงเป็นการตอบสนองความเชื่อมั่นที่ได้ลงทุนระยะยาวในหุ้นของ ปตท. ทั้งนี้กิจกรรมที่จัดขึ้นในปี 2560 ยังคงมีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ถือหุ้นฯ ที่มีจำนวนกว่า 23,000 ราย อาทิ

- นิตยสารรายไตรมาส Happiness ที่ใช้เป็นช่องทางในการสื่อความข้อมูลองค์กร ให้ความรู้ทางด้านพลังงานและบทความน่าอ่านต่าง ๆ ที่ให้ทั้งสาระและความบันเทิงอย่างครบครัน
- กิจกรรมเยี่ยมชมกิจการกลุ่ม ปตท. จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เยี่ยมชมโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโครงการปาวังจันทร์ จังหวัดระยอง ในเดือนเมษายน ครั้งที่ 2 เยี่ยมชมศูนย์ธุรกิจคาเฟอเมซอน (Amazon Inspiring Campus: AICA) และสถาบันพัฒนาศักยภาพธุรกิจน้ำมัน (Oil Business Academy: OBA) ในเดือนมิถุนายน และครั้งที่ 3 เยี่ยมชมโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ปตท. จังหวัดระยอง ในเดือนตุลาคม
- กิจกรรมสานสัมพันธ์ เช่น กิจกรรมสัมมนาและกิจกรรมเวิร์กชอปประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมคอนเสิร์ตที่ยังคงได้รับการตอบรับที่ดีเสมอมา ซึ่งในปี 2560 ปตท. ได้จัดคอนเสิร์ตประจำปี โดยเป็นการนำบทเพลงพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 9 และบทเพลงอันไพเราะมาผสมผสานกับบรรยากาศการเปลี่ยนแปลงของท้อง “ฟ้า” ในช่วงเวลาต่าง ๆ จำนวน 2 รอบ

ทั้งนี้ ปตท. ยังคงมีแผนการพัฒนารูปแบบการดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มระดับความพึงพอใจของผู้ถือหุ้นฯ อย่างต่อเนื่อง เช่น การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลการจัดกิจกรรมผ่านเว็บเพจ และช่องทางในการรับข้อมูลข่าวสารผ่านอีเมลเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นฯ ปตท. และให้เกิดความสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน

กิจกรรมสำหรับนักลงทุนสถาบัน

ในปี 2560 นอกเหนือจากกิจกรรมผู้บริหารพบนักลงทุน เพื่อชี้แจงข้อมูลผลประกอบการประจำไตรมาสแล้ว ปตท. ได้จัดให้นักลงทุนสถาบันและนักวิเคราะห์หลักทรัพย์เยี่ยมชมกิจการและพบผู้บริหารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นประจำในช่วงเดือนมกราคม ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ศูนย์ธุรกิจคาเฟอเมซอน (Amazon Inspiring Campus: AICA) และสถาบันพัฒนาศักยภาพธุรกิจน้ำมัน (Oil Business Academy: OBA) โดยในการเยี่ยมชมดังกล่าว นักลงทุนและนักวิเคราะห์มีโอกาสทราบถึงทิศทางและโอกาสในการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท. จากผู้บริหารโดยตรง

3.1.4 ลูกค้ำ

ปตท. ดำเนินธุรกิจทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ โดยมีผลิตภัณฑ์หลักที่จำหน่ายคือ ผลิตภัณฑ์ก๊าซธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม โดยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้าธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ลูกค้าธุรกิจน้ำมัน ลูกค้าธุรกิจก๊าซ และลูกค้าธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งในกลุ่ม Business to Business (B2B) และกลุ่ม Business to Consumer (B2C)

ปตท. รับฟังเสียงลูกค้า เพื่อใช้วิเคราะห์กำหนดความต้องการและความคาดหวังของลูกค้า ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น การเยี่ยมเยียนลูกค้า การสัมมนา การสำรวจความคิดเห็น ฯลฯ ซึ่งเป็นช่องทางที่ให้สารสนเทศในด้านข้อมูลคู่แข่ง สภาพการแข่งขัน เทคโนโลยี แนวโน้มพฤติกรรมลูกค้า การใช้ชีวิตของผู้บริโภค สิ่งแวดล้อมทางการตลาด และความต้องการในอนาคตของลูกค้า โดยนำไปพิจารณาร่วมกับสารสนเทศอื่น ๆ ได้แก่ สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจพลังงาน นโยบายรัฐ กฎระเบียบนวัตกรรมเทคโนโลยี ข้อมูลการเงินและเศรษฐกิจ เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการได้ตรงตามความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ปตท. พัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าในการทำธุรกรรมกับ ปตท. อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาระบบ e-Order ระบบ e-Billing ระบบ e-Payment และระบบ Direct Approved ช่วยให้ลูกค้าสามารถสืบค้นข้อมูล รับการสนับสนุน และทำธุรกรรมได้ตลอด 24 ชั่วโมง ปตท. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของศูนย์รับคำสั่งซื้อและลูกค้าสัมพันธ์ ด้วยระบบ iMind เชื่อมโยง รวมศูนย์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น อีเมล เว็บไซต์ ข้อมูลสมาชิกบัตร PTT Blue Card ฯลฯ เพื่อให้พนักงาน Contact Center ตอบสนองลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง และทันสมัยตลอดเวลา

ปตท. จัดทำมาตรฐานการให้บริการและคู่มือปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกช่องทาง เช่น คู่มือมาตรฐานสถานีบริการ คู่มือการบรรจุก๊าซ คู่มือการเติมน้ำมันอากาศยาน คู่มือมาตรฐาน Contact Center เป็นต้น โดยมีวิธีการตรวจประเมินผลตามมาตรฐานบริการตามระบบ QSHE MS, Mystery Shopper, Mobile Lab ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรสามารถสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่ลูกค้าได้สม่ำเสมอ

ปตท. พัฒนาวิธีการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าให้เหมาะสมกับแต่ละวงจรชีวิตของลูกค้า เพื่อนำไปสู่การซื้อซ้ำ และบอกต่ออันเป็นระดับความสัมพันธ์เป้าหมายสูงสุด มีระบบการประเมินความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และความผูกพันของลูกค้าที่มีต่อ ปตท. โดยเปรียบเทียบกับคู่แข่งผ่านการวิจัยสำรวจความพึงพอใจประจำปี ที่มีการพัฒนาวิธีการและข้อคำถามอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาร่วมกับพฤติกรรมกรรมการซื้อของลูกค้าโดยตรง เพื่อให้ผลการสำรวจสะท้อนการดำเนินงานในปัจจุบัน และเพิ่มโอกาสในการต่อยอดทางธุรกิจในอนาคตได้ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้มีการรวบรวมและวิเคราะห์ความไม่พึงพอใจของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เช่น Contact Center การเข้าพบลูกค้า เป็นต้น เพื่อให้สามารถทราบถึงสัญญาณซึ่งบ่งชี้ล่วงหน้า นำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที ป้องกันการสูญเสียลูกค้า และการแทรกแซงจากคู่แข่ง

ปตท. แบ่งกลุ่มประเภทข้อร้องเรียนตามความรุนแรงของผลกระทบ โดยกำหนด Service Level Agreement สำหรับข้อร้องเรียนแต่ละประเภท ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ข้อร้องเรียนทุกประเภทจะต้องได้รับการตอบสนองเบื้องต้นภายใน 24 ชั่วโมง และมีการตอบกลับไปยังลูกค้าทุกรายภายหลังจากที่มีการแก้ไขแล้วเสร็จ มีการสอบถามถึงความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาของ ปตท. พร้อมแจ้งแผนการแก้ไขปัญหาระยะยาว สร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า มีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหา และจะยังคงใช้ผลิตภัณฑ์และบริการของ ปตท. ต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้ ปตท. ใส่ใจด้านความสะดวกและความปลอดภัยของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินโครงการต่างๆ เช่น โครงการ PTT Tune Up ให้บริการตรวจเช็คเครื่องยนต์ และปรับจูนเครื่องยนต์ฟรี โดยในปี 2558 ได้เปิดตัวโครงการสถานีบริการตามแนวคิด “Friendly Design” เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการและผู้สูงอายุ เป็นต้น

3.1.5 คู่ค้า

คู่ค้า เป็นผู้มีส่วนได้เสียสำคัญในการดำเนินธุรกิจร่วมกับ ปตท. จึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเสมอภาค บนหลักการของการแข่งขันที่เป็นธรรม เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดี ปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ ปตท. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดหาพัสดุเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนั้น ปตท. มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลกิจการเพื่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุตามพันธกิจที่ตั้งไว้ ปตท. จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานและพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยได้จัดทำกระบวนการบริหารความเสี่ยงและลดผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของคู่ค้า เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืนให้ประสบความสำเร็จ โดยมีปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน 3 ปัจจัย คือ

1) นโยบายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

นโยบายและกลยุทธ์ขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความตระหนักให้แก่พนักงานภายในองค์กร และสังคมภายนอก รับทราบถึงความมุ่งมั่น และทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้น ในปี 2558 ปตท. จึงออกนโยบายการจัดหาและบริหารงานคู่ค้าอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท.

เพื่อให้คู่ค้าของ ปตท. มีแนวทางปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารองค์กรอย่างยั่งยืน และเหมาะสมมากขึ้น ปตท. จึงทบทวนแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของคู่ค้า ปตท. (PTT Supplier Sustainable Code of Conduct: SSCoC) และประกาศใช้เป็นครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2558 โดยกำหนดเนื้อหาและขอบเขตให้อยู่ภายใต้ข้อกำหนด ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเด็นที่ ปตท. ให้ความสำคัญ ประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก ดังนี้

1. จริยธรรมทางธุรกิจ
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม
3. ความปลอดภัย
4. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

2) การพัฒนากระบวนการจัดหาและบริหารงานผู้ค้า ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

เพื่อให้การบริหารห่วงโซ่อุปทานเป็นไปตามทิศทางขององค์กร ปตท. มีการบริหารจัดการผู้ค้าโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (Environment, Social & Governance: ESG) ปตท. ได้ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลของกลุ่มงานสินค้าและบริการ เพื่อแบ่งระดับการบริหารผู้ค้า เป็น 3 ระดับ คือ 1. กลุ่ม Critical 2. กลุ่ม Key 3. กลุ่ม Manage เรียงตามลำดับความรุนแรงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับผู้ค้ากลุ่ม Critical จะได้รับการบริหารจัดการอย่างเข้มข้น นอกเหนือจากการลงนามรับทราบแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า ปตท. แล้ว ต้องมีการตอบแบบประเมินการปฏิบัติอย่างยั่งยืน (Sustainability Performance Assessment) ซึ่งหากผู้ค้าประเมินตนเองแล้ว คะแนนไม่ถึงตามเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องจัดทำแผนงานและกรอบเวลาในการปรับปรุง (ESG Corrective Action Plan) ทั้งนี้ ปตท. ขอสงวนสิทธิ์ในการเข้าตรวจสอบ (Auditing) ผลการประเมินตนเองของผู้ค้า โดยในปี 2560 คณะทำงาน ปตท. ร่วมกับหน่วยงานภายนอกได้เข้าตรวจประเมินการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของผู้ค้ากลุ่ม Critical จำนวน 6 บริษัท โดยผลคะแนนในภาพรวม ผู้ค้าอยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้ ปตท. ยังดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานอย่างยั่งยืนของผู้ค้า โดยคัดเลือกผู้ค้าหลักที่มีลักษณะการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ ESG เข้าร่วมอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพด้านความยั่งยืนของผู้ค้า และฝึกปฏิบัติการประเมินศักยภาพด้านความยั่งยืนของบริษัทตนเอง เพื่อวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบาย ปตท. ต่อไป

นอกจากนี้ เพื่อตอบสนองการดำเนินการด้าน Pride ในการเป็นองค์กรโปร่งใส ปตท. ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเรื่องการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตราการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต นำไปสู่การปฏิบัติในภาครัฐวิสาหกิจได้อย่างประสบผลสำเร็จตามหลักธรรมาภิบาลและบรรษัทภิบาล โดยในส่วนของ การให้และการเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้าง ปตท. ได้เปิดเผยข้อมูลการจัดหาพัสดุ โดยปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลที่ควรจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยเปิดเผย

ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวเป็นรายเดือนผ่านเว็บไซต์ www.pttplc.com เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ การดำเนินการดังกล่าวจะได้รับการประเมินเป็นประจำทุกปี โดยปี 2560 การประเมินเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างของ ปตท. ได้คะแนน 100%

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2560 เป็นต้นมา ปตท. ได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จึงได้ปรับปรุงกระบวนการโดยกำหนดให้มีการเปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีเพื่อให้ผู้สนใจเข้าร่วมเสนอราคากับ ปตท. สามารถบริหารจัดการในการเตรียมความพร้อมเข้าเสนองานได้ล่วงหน้า ปัจจุบัน ปตท. ได้เปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี 2561 แล้วบนเว็บไซต์ www.pttplc.com

ปตท. มีกระบวนการตรวจสอบการจัดหาพัสดุประจำปี โดยคณะกรรมการกำกับดูแลตรวจสอบการพัสดุ (คตพ.) ซึ่งแต่งตั้งตามระเบียบ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยการพัสดุ มีหน้าที่กำกับดูแลกระบวนการจัดหาพัสดุให้เกิดความโปร่งใส โดยในปี 2560 คตพ. ได้สุ่มตรวจสอบความถูกต้องของงานจัดหาพัสดุทุกหน่วยธุรกิจของ ปตท. จากผลการตรวจสอบของ คตพ. ในปี 2560 ผู้บริหารได้มุ่งมั่นในวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรโปร่งใส จึงกำหนดให้มีตัวชี้วัด (KPI) ของทุกสายงานให้ถูกต้องตามระเบียบและข้อกำหนด โดยนำผลจากการตรวจสอบในปี 2559 มาเป็นพื้นฐานและหน่วยงานจัดหาได้จัดทำแผนและดำเนินการเพื่อลดข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยการฝึกอบรมพนักงานในหลักสูตรปฐมนิเทศ และการจัดทำเนื้อหาในหลักสูตร Procurement Academy ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจะบรรจุเป็น Organization Knowledge โดยจะต้องอบรมให้กับพนักงานทุกระดับ

นอกจากนี้ ได้มีระบบการตรวจรับงาน (Material Receive (MR) on Web) ที่ให้หน่วยงานผู้ใช้ประเมินผลการดำเนินงานของผู้ค้าในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ด้านคุณภาพ (Quality) ด้านการส่งมอบ (Delivery) การให้บริการ (Service) ด้านการดำเนินงาน (Performance) ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (SSHE) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) โดยเบื้องต้นจะแจ้งผลการประเมินแก่ผู้ค้าที่อยู่ในทะเบียนผู้ค้ารับทราบ เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2560 ปตท. ได้ลงนามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) เป็นการตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และผู้เข้าร่วมเสนอราคาว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ไม่มีการเรียกรับเงินสินบนหรือประโยชน์อื่นใด รวมทั้งจะต้องเปิดเผยข้อมูลโครงการที่สำคัญในทุกกระบวนการอย่างโปร่งใสใน “โครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบก เส้นที่ 5 ส่วนที่ 2” และ “โครงการ LNG Receiving Terminal แห่งใหม่ จังหวัดระยอง” โดยมีพลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ให้เกียรติเป็นประธานในงานดังกล่าว

และได้รับเกียรติจากนายประมนต์ สุธีวงศ์ ประธานองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ ประธานคณะกรรมการ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และนายเทวินทร์ วงศ์วานิช ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ร่วมในพิธี

การลงนามในข้อตกลงคุณธรรมในโครงการดังกล่าว เป็นการลงนามระหว่าง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) กับผู้แสดงความประสงค์จะซื้อเอกสารประมูลราคาล่วงหน้า และผู้สังเกตการณ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและเอกชน เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของ ปตท. ในการเป็นองค์กรที่ดำเนินธุรกิจภายใต้หลักธรรมาภิบาล ดำเนินงานตามแนวนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล รวมถึงการมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

สำหรับโครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติดิบบนบกเส้นที่ 5 ส่วนที่ 2 จะเพิ่มความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ และเพิ่มกำลังการส่งก๊าซธรรมชาติจากฝั่งตะวันออกไปยังโครงข่ายระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติฝั่งตะวันตก อีกทั้งเป็นการเพิ่มความมั่นคงในการจัดส่งก๊าซธรรมชาติให้แก่โรงไฟฟ้าบางปะกง โรงไฟฟ้าวังน้อย โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ และโรงไฟฟ้าพระนครใต้เพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าในอนาคต โดยโครงการฯ มีกำหนดแล้วเสร็จภายในปี 2564 ส่วนโครงการ LNG Receiving Terminal แห่งใหม่จังหวัดระยอง เป็นการก่อสร้างท่าเทียบเรือและสถานีรับจ่ายก๊าซธรรมชาติเหลว เพื่อรองรับการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ในปริมาณ 7.5 ล้านตันต่อปี มีกำหนดแล้วเสร็จภายในปี 2565

3) การพัฒนาศักยภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนศักยภาพของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้การดำเนินการทั้งหมดนี้สัมฤทธิ์ผล ปตท. จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดหาและบริหารงานผู้ค้าของผู้บริหาร และพนักงานภายในองค์กรอย่างเป็นระบบและเหมาะสม ผ่านการอบรม สื่อความ รวมถึงกระบวนการบริหารจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้านความยั่งยืนสู่การบริหารจัดการผู้ค้า นอกจากนี้ ปตท. ได้สร้างความพร้อม และสื่อความให้แก่ผู้ค้าควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้ค้าเตรียมการพัฒนาการดำเนินธุรกิจของตนให้เป็นไปตามแนวทางการความยั่งยืน หรือแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า ปตท. (PTT Supplier Sustainable Code of Conduct)

เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ระหว่าง ปตท. กับผู้ค้า และพัฒนาศักยภาพของผู้ค้าให้พร้อมสนับสนุน ปตท. ทั้งในด้านผลการดำเนินการ ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคม ในปี 2560 ปตท. ได้จัดงานสัมมนาผู้ค้า (Supplier Relationship Management Seminar: SRM) จำนวน 4 ครั้ง โดยเป็นการจัดงานของแต่ละหน่วยธุรกิจ/สายงาน จำนวน 3 ครั้ง และการจัดสัมมนาผู้ค้าหลักจากทุกหน่วยงาน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560

กลุ่มผู้ค้า	วันที่จัดงาน
ผู้ค้าของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	3 กรกฎาคม 2560
ผู้ค้าของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ จังหวัดระยอง	28 สิงหาคม 2560
ผู้ค้าของระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ	17 ตุลาคม 2560

การจัดสัมมนาผู้ค้าของ ปตท. จะมีการสื่อความ ถ่ายทอดทิศทางการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมตามกลุ่มผู้ค้า โดยหัวข้อการสื่อความและการจัดกิจกรรมสัมมนาในปี 2560 ประกอบด้วย

- ทิศทางการดำเนินธุรกิจ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ ปตท.
- นโยบายและทิศทางการจัดหาสินค้าและบริการ ปตท. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การจัดหา การบริหารจัดการผู้ค้า และการบริหารองค์กรอย่างยั่งยืน
- การจัดหาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมกันระหว่างพนักงานจัดหาและผู้ค้า ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผลการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้สามารถตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้ค้ามากขึ้น ตลอดจนเกิดความสัมพันธ์ที่ดี และก่อเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน (Sustainable Partnership) ต่อไป
- การจัดทำเวิร์คชอปการประเมินความเสี่ยงด้าน ESG ให้กับผู้ค้า เพื่อให้เกิดความยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างแท้จริง

สำหรับงานสัมมนาผู้ค้าหลักจากทุกหน่วยงานที่ดำเนินการจัดหาสินค้าและบริการให้ ปตท. จัดเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2560 ภายใต้แนวคิดหลัก Together towards Tomorrow “ก้าวไปข้างหน้าร่วมกันอย่างยั่งยืน” ถ่ายทอดทิศทางธุรกิจควบคู่ความโปร่งใส ร่วมสร้างสังคมปราศจากคอร์รัปชัน พร้อมถ่ายทอดข้อมูลให้แก่ผู้ค้ารับทราบทิศทางและแนวทางการดำเนินธุรกิจ ปตท. ในภาพรวม ภายใต้วิสัยทัศน์ของการเป็น Thai Premier Multinational Energy Company รวมถึงกล่าวถึงแผนการดำเนินธุรกิจใหม่ ๆ เพื่อให้องค์กรปรับตัวให้ทันสถานการณ์และต่อ ยอดความยั่งยืนร่วมกับ ปตท. โดยวิทยากรรับเชิญผู้ทรงคุณวุฒิท่ามกลางผู้เข้าร่วมงานจากบริษัทผู้ค้า พนักงานจัดหาสินค้าและบริการและหน่วยงานผู้ใช้ ปตท. และตัวแทนจากบริษัทในกลุ่ม ปตท. กว่า 350 คน

ปตท. กำหนดให้ผู้ที่จะเข้าร่วมเสนอราคา จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการทำงานและการใช้เครื่องมือ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับต่างๆ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการทำงานที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ให้ระมัดระวังในการทำงานเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ปตท. จะจัดให้มีการเข้าเยี่ยมชมกิจการของผู้ค้า เพื่อประเมินศักยภาพการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านความมั่นคง ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ พนักงานของบริษัทผู้ค้าต้องผ่านการอบรมการปฏิบัติตน การดำเนินการในพื้นที่การทำงานของ ปตท. และปฏิบัติตามข้อกำหนดในการเข้าทำงานในเขตปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดการปฏิบัติตนตามแต่ละลักษณะงานไว้

ปตท. ได้จัดทำทะเบียนผู้ค้า (PTT Approved Vendor List: PTT AVL) เพื่อประโยชน์ในงานจัดหาสินค้าและบริการด้วยวิธีประมูล เพื่อให้มั่นใจว่าภายใต้กระบวนการกำหนดกลุ่มงาน และขั้นตอนหรือวิธีการในการคัดเลือกผู้ค้าเพื่อขึ้นทะเบียนผู้ค้ากับ ปตท. นั้น จะได้ผู้ค้าที่มีประสิทธิภาพ สามารถส่งมอบสินค้า/ บริการได้ตรงกับความต้องการขององค์กร และส่งเสริมความเป็นพันธมิตร (Partnership) กับ ปตท. อย่างยั่งยืน โดยในปี 2560 มีผู้ค้าที่ได้รับการอนุมัติให้ขึ้นทะเบียนผู้ค้า ปตท. จำนวน 188 บริษัท จาก 13 กลุ่มงาน

เพื่อให้การจัดทำทะเบียนผู้ค้าของ ปตท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปตท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้ค้าที่สมัครเพื่อคัดเลือกขึ้นทะเบียนผู้ค้าในแต่ละกลุ่มงาน โดยคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ค้าจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ผู้ค้าจะต้องไม่เป็นผู้ละทิ้งงานของ ปตท. หรือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ
2. กรณีที่เคยถูกเพิกถอนออกจากกลุ่มงานใดในทะเบียนผู้ค้าของ ปตท. จะไม่มีสิทธิยื่นขอขึ้นทะเบียนผู้ค้าฯ กับ ปตท. ในกลุ่มงานนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลา 3 ปี นับถัดจากวันที่ถูกเพิกถอน ยกเว้นกรณีถูกเพิกถอน เนื่องจากเป็นผู้ละทิ้งงานของ ปตท. หรือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ปตท. จะไม่รับเข้าเป็นผู้ค้าในทะเบียนผู้ค้า ปตท. จนกว่าจะมีหนังสือแจ้งแสดงหลักฐานการยกเลิกการถูกเพิกถอน
3. ผู้ค้าจะต้องเข้าใจ และรับทราบแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า ปตท. (PTT Supplier Sustainable Code of Conduct: SSSCoC)

นอกจากหลักเกณฑ์เบื้องต้นแล้ว ปตท. ยังประเมินคุณสมบัติผู้ค้าในด้านการดำเนินงาน และแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้าควบคู่กันไปด้วย

หลังจากผู้ค้าส่งมอบสินค้า/ บริการในแต่ละงวดงานแล้ว ปตท. จะประเมินผู้ค้า พร้อมทั้งแจ้งผลการประเมินให้ผู้ค้าทราบข้อดี/ ข้อควรปรับปรุงในการดำเนินงาน เพื่อพิจารณานำไปปรับปรุงการดำเนินงานของผู้ค้าเอง (Supplier Development) ให้ดียิ่งขึ้นไป

นอกจากนี้ ในการจัดหาสินค้าและบริการ ปตท. จะสนับสนุนผู้ค้าในประเทศก่อนเป็นอันดับแรก โดยเมื่อพิจารณาข้อมูลการจัดหาที่ผ่านมา พบว่า ปตท. มีการจัดหาสินค้าจากท้องถิ่นมากกว่าร้อยละ 90 รวมถึงส่งเสริมให้มีการจัดหาสินค้าจากในพื้นที่ที่สถานประกอบการ ปตท. ตั้งอยู่เป็นหลัก ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของไทย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน

3.1.6 พนักงาน

(ได้รายงานหมวดโครงสร้างการจัดการ หัวข้อ “พนักงาน” แล้ว)

3.2 การเคารพกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนสากล

ปตท. กำหนด ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนต้องเคารพกฎหมาย ข้อกำหนด ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศที่เข้าไปลงทุน รวมถึงการเคารพหลักสิทธิมนุษยชนสากลอย่างเคร่งครัด โดยถือเป็นบรรทัดฐานขั้นต้นของการดำเนินงาน

เพื่อให้มั่นใจว่า ปตท. ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่กำกับดูแลองค์กรอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ปี 2560 จึงจัดตั้งฝ่ายกำกับกฎหมายและกฎระเบียบองค์กร (Compliance Department) ขึ้นภายใต้สำนักกฎหมาย เพื่อรวบรวมกฎระเบียบประเมินความเสี่ยง สนับสนุนหน่วยงานในองค์กรให้สามารถดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด ตลอดจนติดตามตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บริหารสูงสุด และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และจากการเริ่มนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนไปปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. ปี 2560 กลุ่ม ปตท. ได้ทำการทบทวนประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนครอบคลุมการดำเนินธุรกิจตลอดสายโซ่อุปทาน พบว่าประเด็นที่เป็นความเสี่ยงหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. คือ สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน ความเสี่ยงต่อการบังคับใช้แรงงาน สิทธิชุมชนของพื้นที่ปฏิบัติการ และสิทธิของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษโดยแต่ละพื้นที่ที่มีประเด็นความเสี่ยงได้จัดทำมาตรการควบคุม และแผนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนครบถ้วนร้อยละ 100 ของพื้นที่ ทำให้ปัจจุบันระดับความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท. ที่พบ อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ โดยมีการติดตามการปฏิบัติตามแผน เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จากการปฏิบัติตามระบบฯ อย่างจริงจัง และต่อเนื่องทำให้ในปี 2560 ไม่พบข้อร้องเรียนในประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน รวมถึงได้ทำการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานตามหลักสากล 10 ประการของ The United Nations Global Compact อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 ได้ยกระดับการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนจากระดับ GC Active เป็นระดับ GC Advanced

3.3 ข้อพิพาทที่สำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย

ปรากฏอยู่ใน “ข้อพิพาททางกฎหมาย” ซึ่งเปิดเผยในแบบแสดงรายการประจำปี (แบบ 56-1)

4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

การเปิดเผยข้อมูลเป็นดัชนีชี้วัดความโปร่งใสในการดำเนินการที่สำคัญ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ปตท. จึงให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และสร้างช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย องค์กรฯ ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสในการดำเนินงานและสร้างกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนที่เหมาะสมและเป็นธรรมสำหรับผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียน ดังนี้

4.1 การรายงานของคณะกรรมการ ทั้งที่เป็นการเงินและไม่ใช้การเงิน

ปตท. จัดทำรายงานประจำปี รายงานทางการเงิน และรายงานความยั่งยืน (Corporate Sustainability Report) เพื่อสื่อสารนโยบาย แนวทางการบริหารจัดการ รวมถึงผลการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยรายงานความยั่งยืนใช้แนวทางการรายงานของ GRI Sustainability Reporting Standards (GRI Standards) และ Oil and Gas Sector Disclosure (OGSD) ของ Global Reporting Initiative (GRI) เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลมีความเหมาะสมและเฉพาะเจาะจงกับธุรกิจ นอกจากนี้ ปตท. จัดให้มีการสอบทานข้อมูลในรายงานโดยหน่วยงานภายนอกต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลมีความถูกต้อง ความโปร่งใส เชื่อถือได้ และกำหนดให้มีการดำเนินการต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้ ปตท. จัดส่งรายงานความยั่งยืน ปี 2560 พร้อมกับรายงานประจำปีให้กับผู้ถือหุ้น และเปิดเผยให้กับผู้สนใจบนเว็บไซต์ของ ปตท. www.pttplc.com

4.2 ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

ปตท. แปลงสภาพและกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2544 ปตท. จัดให้มีหน่วยงานฝ่ายผู้ลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations Department) ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเปิดเผยข้อมูลสำคัญต่อผู้ลงทุน และดูแลกระบวนการรายงานทางการเงิน เช่น การนำเสนอผลการดำเนินงาน งบการเงิน สารสนเทศที่ ปตท. แจกต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงมีการทำทราดวอร์ชและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร (MD&A) รายไตรมาส ซึ่งแสดงสถานะภาพผลการดำเนินงานและแนวโน้มในอนาคตของ ปตท. ต่อผู้ถือหุ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศได้รับทราบอย่างเท่าเทียมกัน สม่ำเสมอ และครบถ้วนตามความเป็นจริง นอกจากนี้ ปตท. ได้จัดทำนิตยสารเพื่อผู้ถือหุ้นทุกปี ปตท. ภายใต้ชื่อ “Happiness” ออกเป็นรายไตรมาส เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อความข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจและผลการดำเนินงานของ ปตท. ต่อผู้ถือหุ้นและผู้สนใจรายไตรมาสเพื่อผู้ถือหุ้นสามัญ ปตท. ภายใต้ชื่อ “PTT Bizway” โดยจัดทำเป็น 2 ภาษา เพื่อสื่อความวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลประกอบการรายไตรมาส การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารจัดการความยั่งยืนของ ปตท. และกิจกรรมที่สำคัญในช่วงเวลานั้น ทั้งนี้ผู้ลงทุนสามารถติดต่อกับหน่วยงานได้โดยตรงหรือผ่านทางเว็บไซต์ของ ปตท. ซึ่งมีข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ได้ปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ๆ อาทิ

- ข้อมูลบริษัท
- รายงานประจำปี (แบบ 56-2)/ แบบแสดงรายการประจำปี (แบบ 56-1)
- ข้อมูลสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ
- ข้อมูลสำหรับผู้ถือหุ้นกู้และกิจกรรมเพื่อผู้ถือหุ้นกู้
- เอกสารนำเสนอและเว็บแคสต์
- Roadshow/ Conference
- ปฏิทินกิจกรรม
- จรรยาบรรณสำหรับนักลงทุนสัมพันธ์
- ข้อมูลโครงการลงทุนที่สำคัญ
- การจัดซื้อจัดจ้าง
- การแถลงทิศทางนโยบายขององค์กรโดยผู้บริหาร
- การดำเนินการตามนโยบายรัฐ
- แผนงานที่สำคัญ
- นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและกิจกรรมส่งเสริม
- ผลการดำเนินงานด้านการเงิน
- ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ด้านการเงิน
- กิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่สำคัญ

โดย ปตท. ได้ให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใสและทั่วถึงรวมทั้งการนำเสนอผลงานและการแจ้งสารสนเทศขององค์กรต่อนักลงทุน ผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องทั้งในทางตรงและทางอ้อมมาโดยตลอด สรุปได้ดังนี้

ทางตรง: ปตท. มีการนำเสนอผลการดำเนินงานให้นักวิเคราะห์ นักลงทุน และพนักงาน เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอในรูปแบบของ Analyst Meeting, Roadshow, Conference Call การเข้าร่วม Conference ซึ่งจัดโดยสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพบนักลงทุนรายย่อยกับตลาดหลักทรัพย์ฯ (Opportunity Day) และผู้เกี่ยวข้องสามารถทำการนัดหมาย (Company Visit) เข้าพบผู้บริหาร ปตท. เพื่อสอบถามข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินกิจการได้ตลอดเวลา สรุปกิจกรรมหลักปี 2559 - 2560 ดังนี้

กิจกรรม	กิจกรรม ปี 2559 (จำนวน: ครั้ง)	กิจกรรม ปี 2560 (จำนวน: ครั้ง)
Roadshow ต่างประเทศ	12	14
Roadshow ในประเทศ	7	6
Analyst Meeting	4	4
Press Meeting	2	2
Credit Rating Review	4	6
Company Visit/ Conference Call	54	46
ทางอีเมล/ โทรศัพท์	8 - 10 ครั้งต่อวัน	8 - 10 ครั้งต่อวัน
ร่วมกิจกรรมตลาดหลักทรัพย์พบนักลงทุนรายย่อย (Opportunity Day)	4	4
ร่วมกิจกรรมตลาดหลักทรัพย์พบนักลงทุนรายย่อย ต่างประเทศ (Foreign Opportunity Day)	-	2
นำนักลงทุนสถาบันพบผู้บริหารและเยี่ยมชมกิจการ	5	5
นำคณะนักลงทุนรายย่อยพบผู้บริหารและเยี่ยมชมกิจการ	กำหนดจัด 1 ครั้ง (2 รุ่น) (23 - 24 พฤศจิกายน)	กำหนดจัด 1 ครั้ง (3 รุ่น) (31 ตุลาคม, 1 - 2 พฤศจิกายน)
กิจกรรมสานสัมพันธ์ผู้ถือหุ้นกู้	12	15

ทางอ้อม: ปตท. มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท ผลการดำเนินงาน งบการเงิน และข้อมูลนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงรายงานสารสนเทศที่ ปตท. แจกต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้สนใจสามารถอ่านข้อมูลได้ทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (www.set.or.th) เว็บไซต์ของ ปตท. และนิตยสารเพื่อผู้อถือหุ้นกู้ ปตท. “Happiness” รวมทั้งจดหมายข่าวรายไตรมาสเพื่อผู้อถือหุ้นสามัญ “PTT Bizway”

กรณีที่มีนักลงทุนและผู้เกี่ยวข้องมีข้อสงสัยและต้องการสอบถาม สามารถติดต่อมายังฝ่ายผู้ลงทุนสัมพันธ์ ปตท. โทรศัพท์ 0-2537-3518-9 อีเมล: ptt-ir@pttplc.com หรือผ่านเว็บไซต์ของ ปตท. www.pttplc.com

การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวทางธุรกิจ ความคืบหน้าของการดำเนินงาน และโครงการต่าง ๆ รวมทั้งให้บริการตอบคำถามและอำนวยความสะดวกในการติดต่อแก่สื่อมวลชนและสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ในปี 2559 - 2560 มีการดำเนินกิจกรรมสรุปได้ ดังนี้

กิจกรรม	กิจกรรม ปี 2559 (จำนวน: รายการ)	กิจกรรม ปี 2560 (จำนวน: รายการ)
ทางอีเมล	277	411
ข่าวแจก/ ภาพข่าว	277	411
การแถลงข่าว	22	9
นำสื่อมวลชนเยี่ยมชมการดำเนินงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	5	12
การให้การต้อนรับ/ ให้ข้อมูลกับหน่วยงานที่มาเยี่ยมชม/ ดูงานในด้านต่าง ๆ	43 คณะ (1,920 คน)	46 คณะ (1,743 คน)

4.3 การแจ้งข้อร้องเรียนและการเข้าถึงข้อมูล

ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถใช้กลไกในการติดต่อ การรับทราบข้อมูล การแจ้งข่าว/ เบาะแส ทั้งภายในองค์กรโดยระบบ Intranet Webboard และจากภายนอกโดยผ่านช่องทางเว็บไซต์/ โดยทางโทรศัพท์/ โดยหนังสือแจ้ง/ โดยทางอีเมล แจ้งหน่วยงานฝ่ายผู้ลงทุนสัมพันธ์ สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัท ฝ่ายสื่อสารองค์กร หรือศูนย์บริหารคำสั่งซื้อและลูกค้าสัมพันธ์ ดังนี้

- โทรศัพท์ : PTT Contact Center 1365, 0-2537-2000
- เว็บไซต์ : <http://www.pttplc.com>
- อีเมล : ศูนย์บริหารคำสั่งซื้อและลูกค้าสัมพันธ์: 1365@pttplc.com
ฝ่ายสื่อสารองค์กร: corporate@pttplc.com
สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัท: corporatesecretary@pttplc.com
ฝ่ายผู้ลงทุนสัมพันธ์: ptt-ir@pttplc.com
สายด่วน CG: cghelpdesk@pttplc.com

ซึ่งข้อความ คำติชม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จะส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ผ่านระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนโดยมีการติดตามความคืบหน้าผ่านการแจ้งเตือนในระบบอีเมล ทุก 3 วัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะแจ้งเตือนไปยังผู้บังคับบัญชาที่สูงขึ้นไปอีกระดับเพื่อดำเนินการ หากแล้วเสร็จ หน่วยงานที่รับผิดชอบจะแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ติดต่อทราบ และมีการติดตามในภายหลังอีกครั้งหนึ่งโดยสอบถามความพึงพอใจจากการให้บริการโดยเจ้าหน้าที่ Contact Center ทั้งนี้ผู้บริหารติดตามสารสนเทศทั้งหมดเป็นประจำทุกเดือนเพื่อติดตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและนำกลับมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงกระบวนการ สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ทั้งนี้ ในปี 2560 มีข้อความ คำติชม และข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวม 308,490 เรื่อง โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่อง บัตร PTT Blue Card บัตรส่วนลดพลังงาน NGV สถานที่ตั้งสถานีบริการ/ร้านค้า และโครงการต่าง ๆ

สำหรับการร้องเรียน ปตท. เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถร้องเรียนเมื่อพบพฤติกรรมของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่ไม่เหมาะสมหรือขัดต่อจรรยาบรรณธุรกิจของ ปตท. ต่อสำนักตรวจสอบภายใน สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัท และฝ่ายทรัพยากรบุคคล โดย ปตท. จะรับฟังทุกข้อร้องเรียนอย่างเสมอภาค โปร่งใส เอาใจใส่ และให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม มีการรักษาความลับและคุ้มครองผู้ร้องเรียน โดยในปี 2560 ไม่พบข้อร้องเรียนด้านจริยธรรมที่มีนัยสำคัญ

คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง การประเมินผลกรรมการ การปฐมนิเทศกรรมการ การพัฒนากรรมการ

1. คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง

คณะกรรมการ ปตท. ให้ความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยในช่วงเริ่มแรกได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องขึ้น 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบจะมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยงในระดับคณะกรรมการด้วย

ต่อมาในปี 2547 คณะกรรมการ ปตท. ได้จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. เพื่อช่วยส่งเสริมและกลั่นกรองการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการและการบริหารจัดการให้ดีเลิศ และในปี 2556 คณะกรรมการ ปตท. ได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ปตท. เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของ ปตท. มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่บริษัทจดทะเบียนพึงปฏิบัติและเป็นไปตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี 2552 ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ดังนั้น ในปัจจุบัน ปตท. จึงมีคณะกรรมการเฉพาะเรื่องรวม 5 คณะ เพื่อช่วยกลั่นกรองงานที่มีความสำคัญอย่างรอบคอบภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมุ่งเน้นการสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนได้เสียโดยรวม มีคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ คณะกรรมการเฉพาะเรื่องทุกคณะประกอบด้วยกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และมีคุณสมบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งมีการกำหนดบทบาทภาระหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา ได้มีการขยายอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้มีหน้าที่มอบนโยบาย แนวปฏิบัติ และติดตามการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม เพื่อให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีสามารถดำเนินงานด้านการดูแลผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงในปี 2556 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ได้มีอำนาจครอบคลุมถึงการวางกรอบแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตของ ปตท. ในปี 2558 และปี 2559 คณะกรรมการ ปตท. ได้มีการพิจารณาปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ได้แก่ คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร เพื่อให้เป็นปัจจุบันมากขึ้น และปี 2560 คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ทำหน้าที่กำกับดูแลกระบวนการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสียด้วย

ทั้งนี้ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ทั้ง 5 คณะ มีบทบาทหน้าที่และการดำเนินการ ดังนี้

1.1 คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงิน โดยประจําพร้อมกับศูนย์บริการงานบัญชีและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทุกไตรมาส โดยคณะกรรมการ ปตท. เป็นผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงินของ ปตท. และบริษัทย่อย รวมทั้งสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี รายงานทางการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีรับรองและตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ ทั้งข้อมูลทางการเงิน และไม่ใช้การเงิน ดำเนินการบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนและสม่าเสมอ

คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 โดยแต่งตั้งจากกรรมการ ปตท. ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด มีจำนวนอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจสอบ	ตำแหน่งในคณะกรรมการ ปตท.
1. ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	ประธานกรรมการ	กรรมการอิสระ
2. นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค	กรรมการ	กรรมการอิสระ
3. นายวิชัย อัครัสกร	กรรมการ	กรรมการอิสระ

หมายเหตุ:

นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค เป็นกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ เพียงพอในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินบริษัท

1. ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2557 และเปลี่ยนแปลงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557
2. นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2557
3. นายวิชัย อัครัสกร ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557

โดยมีผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สำนักตรวจสอบภายใน เป็นเลขานุการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

- จัดทำกฎบัตรว่าด้วยการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ปตท. โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ปตท. และมีการสอบทานความเหมาะสมของระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการกำกับดูแลที่ดี กระบวนการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการควบคุมภายใน
- สอบทานให้ ปตท. มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ
- สอบทานการดำเนินงานของ ปตท. ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ปตท.
- สอบทานให้ ปตท. มีระบบการตรวจสอบภายในที่ดี พิจารณาความเพียงพอของงบประมาณ บุคลากร และความเป็นอิสระของหน่วยตรวจสอบภายใน
- พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือมีโอกาสเกิดการทุจริตที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ ปตท. โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

- เสนอข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ปตท. ในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน
- พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของ ปตท. ต่อคณะกรรมการ ปตท.*
- ประสานงานเกี่ยวกับผลการตรวจสอบกับผู้สอบบัญชี และอาจเสนอแนะให้สอบทานหรือตรวจสอบรายการใดที่เห็นว่าจำเป็น
- รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการปตท. อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ยกเว้นรายงานผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ 4 ให้จัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พร้อมทั้งส่งรายงานดังกล่าวให้กระทรวงเจ้าสังกัดของ ปตท. และกระทรวงการคลังเพื่อทราบ
- ประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีบัญชีการเงินละ 1 ครั้ง ให้คณะกรรมการ ปตท. ทราบ
- เปิดเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการตรวจสอบ และค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปีของ ปตท.
- ประธานกรรมการตรวจสอบ หรือกรรมการตรวจสอบต้องเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น ปตท. เพื่อชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบ หรือการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีด้วย
- ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีกระบวนการรับและกำกับดูแลการรับเรื่องร้องเรียน
- กรณีที่การดำเนินงานตรวจสอบภายในเรื่องใดหรือการปฏิบัติงานอื่นใดของคณะกรรมการตรวจสอบมีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการ ปตท. เพื่อพิจารณาให้มีการเชิญหรือดำเนินการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องด้วยค่าใช้จ่ายของ ปตท. ได้

- เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบได้รับรายงานผลการตรวจสอบภายในที่พบว่ามีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงานมติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ ปตท. ให้แจ้งต่อผู้บริหารสูงสุดเพื่อพิจารณาสั่งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของ ปตท. ดำเนินการแก้ไข
  - คณะกรรมการตรวจสอบต้องประชุมร่วมกันอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ต้องมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
  - ให้คณะกรรมการตรวจสอบประชุมอย่างเป็นทางการร่วมกับฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
  - ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการ ปตท. มอบหมาย ทั้งนี้ต้องอยู่ในขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2557
- ในปี 2560 มีการประชุม 17 ครั้ง (ปกติ 12 ครั้ง และนัดพิเศษ 5 ครั้ง) โดยมีการรายงานต่อคณะกรรมการ ปตท. และมีการประชุมร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกและหน่วยงานบัญชีในการสอบทานงบการเงินทุกไตรมาส
- ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว

หมายเหตุ:

* ปตท. เข้าข่ายรัฐวิสาหกิจ ตามคำนิยามใน พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ซึ่ง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๒ กำหนดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีอำนาจหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็นตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

1.2 คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 โดยแต่งตั้งจากกรรมการ ปตท. 3 คน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการสรรหา	ตำแหน่งในคณะกรรมการ ปตท.
1. พลอากาศโท บุญสืบ ประสิทธิ์	ประธานกรรมการ	กรรมการอิสระ
2. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	กรรมการ	กรรมการอิสระ
3. นายธรรณธ์ อารังนาวาสวัสดิ์	กรรมการ	กรรมการอิสระ

หมายเหตุ:

1. พลอากาศโท บุญสืบ ประสิทธิ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหา ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557 และเปลี่ยนแปลงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการสรรหา ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2559
2. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหา ตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2558
3. นายธรรณธ์ อารังนาวาสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหา ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

โดยมีผู้จัดการฝ่ายสำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัททำหน้าที่เลขานุการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหา

1. กำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์การสรรหา กรรมการ ปตท. เพื่อให้เกิดความโปร่งใส
2. คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการใหม่ เมื่อมีตำแหน่งว่างลง (จากการลาออก หรือครบวาระ) เพื่อเสนอคณะกรรมการ ปตท. หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อดำเนินการแต่งตั้ง โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ ปตท. ตามองค์ประกอบใน Board Skill Matrix ของ ปตท. และฐานข้อมูลกรรมการ (Director's Pool) ของกระทรวงการคลัง และของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) รวมทั้งไม่มีกรณีผลประโยชน์ขัดแย้งกับ ปตท. (Conflict of Interest) อีกทั้งคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา ต้องให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท
3. พิจารณาเสนอชื่อกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กรรมการเฉพาะเรื่อง โดยพิจารณาตามองค์ประกอบของคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถของกรรมการ ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการเฉพาะเรื่อง และนำเสนอต่อคณะกรรมการ ปตท. เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ยกเว้น คณะกรรมการสรรหา ซึ่งคณะกรรมการ ปตท. จะเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้ง
4. มีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ ปตท. โดยตรงตามบทบาทหน้าที่และคณะกรรมการ ปตท. มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ปตท. ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสรรหา และจัดให้มีการรายงานผลเพื่อรายงานผลให้คณะกรรมการ ปตท. ทราบ และเปิดเผยในรายงานประจำปี
6. เปิดเผยรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาไว้ในรายงานประจำปี
7. คณะกรรมการสรรหาควรประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่คณะกรรมการ ปตท. มอบหมาย

ทั้งนี้ได้กำหนดวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ ดังนี้

1. คณะกรรมการสรรหากำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหาทดแทน เพื่อให้มีองค์ประกอบและคุณสมบัติตามกฎหมาย/ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องกับกลยุทธ์และการดำเนินธุรกิจของ ปตท. และกำหนดวิธีการเสนอรายชื่อผู้มีคุณสมบัติ

ทั้งนี้คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาตรฐานทางจริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ ได้ระบุคุณสมบัติของคณะกรรมการไว้ว่า กรรมการแต่ละคนต้องมาจากผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายสาขาอาชีพที่จำเป็นในการบริหารกิจการของ ปตท. ควรประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ด้านธุรกิจพลังงานปิโตรเลียมอย่างน้อย 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายอย่างน้อย 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชีและการเงินอย่างน้อย 1 คน (Board Composition)

2. คณะกรรมการสรรหาสรุปผลการสรรหาและเสนอชื่อผู้มีความเหมาะสมที่จะเป็นกรรมการ ปตท. พร้อมเหตุผลประกอบและนำเสนอต่อคณะกรรมการ ปตท.

3. คณะกรรมการ ปตท. พิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาเสนอเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการหรือเพื่อเสนอรายชื่อต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติแต่งตั้งเป็นกรรมการต่อไป โดยรายชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสม จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557 อีกด้วย

ในปี 2560 มีการประชุม 3 ครั้ง โดยกรรมการสรรหาทุกท่านที่ดำรงตำแหน่งอยู่ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน และเลขานุการบริษัท ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ทั้งนี้คณะกรรมการสรรหาได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการสรรหาแล้ว

1.3 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 โดยแต่งตั้งจากกรรมการ ปตท. 3 ท่าน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย กรรมการ 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน	ตำแหน่งในคณะกรรมการ ปตท.
1. นายบุญทักษ์ หวังเจริญ*	ประธานกรรมการ	กรรมการอิสระ
2. นายสมชัย สัจจพงษ์	กรรมการ	กรรมการ
3. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ะศิริ	กรรมการ	กรรมการอิสระ

หมายเหตุ:

1. นายบุญทักษ์ หวังเจริญ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน แทน นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2560 และลาออกจากการเป็นกรรมการ ปตท. มีผลตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2560
2. นายสมชัย สัจจพงษ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558
3. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ะศิริ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

โดยมีผู้จัดการฝ่ายสำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัททำหน้าที่เลขานุการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน

1. กำหนดหลักเกณฑ์ หรือวิธีการกำหนดค่าตอบแทน รวมทั้งพิจารณาเสนอค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผล สำหรับกรรมการ และกรรมการเฉพาะเรื่อง ต่อคณะกรรมการ ปตท. และที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. พิจารณาเสนอแนวทางการประเมินผลและค่าตอบแทน ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ต่อคณะกรรมการ ปตท. เพื่อพิจารณาอนุมัติ
3. รับทราบและให้ข้อเสนอแนะเรื่องการปรับโครงสร้างองค์กร และระดับงาน รวมทั้งการประเมินผลและพิจารณาค่าตอบแทนผู้บริหารระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่
4. มีความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ ปตท. โดยตรงตามบทบาทหน้าที่และคณะกรรมการ ปตท. มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ปตท. ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และจัดให้มีการรายงานผลเพื่อรายงานผลให้คณะกรรมการ ปตท. ทราบ และเปิดเผยในรายงานประจำปี

6. เปิดเผยแพร่รายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปี

7. คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนควรประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ปรับปรุงสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ปี 2560)

8. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่คณะกรรมการ ปตท. มอบหมาย ในปี 2560 มีการประชุม 3 ครั้ง โดยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ขณะนั้น เข้าร่วมประชุม และเลขานุการบริษัทปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนแล้ว

1.4 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2547 โดยแต่งตั้งจากกรรมการ ปตท. 3 ท่าน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย กรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี	ตำแหน่งในคณะกรรมการ ปตท.
1. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	ประธานกรรมการ	กรรมการอิสระ
2. นายดอน วสันตพุกษ์	กรรมการ	กรรมการอิสระ
3. นายธรรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์	กรรมการ	กรรมการอิสระ

หมายเหตุ:

1. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557
2. นายดอน วสันตพุกษ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557
3. นายธรรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

โดยมีผู้จัดการฝ่ายสำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขานุการบริษัททำหน้าที่เลขานุการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1. เสนอแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อคณะกรรมการบริษัท
2. ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการ ปตท. ในเรื่องเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
3. ดูแลการปฏิบัติงานของกรรมการและฝ่ายจัดการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
4. ทบทวนแนวทางหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. เป็นประจำทุกปี โดยเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติของสากลปฏิบัติและเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ปตท.
5. มอบนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ทำงานกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.
6. มอบนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management: SM) ซึ่งรวมถึงการดำเนินงานด้านการดูแลสังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อม (Corporate Social Responsibility: CSR)
7. กำหนดนโยบายให้ ปตท. เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอข้อบุคคลเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ ปตท. และการเสนอวาระสำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

8. ติดตามการดำเนินงานด้าน SM และรายงานต่อคณะกรรมการ ปตท.
9. วางกรอบแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของ ปตท.
10. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีควรประชุมร่วมกันอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

ในปี 2560 มีการประชุม 5 ครั้ง โดยกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีทุกท่านที่ดำรงตำแหน่งอยู่ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน และเลขานุการบริษัทปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว

1.5 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร

คณะกรรมการ ปตท. ได้อนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556 โดยแต่งตั้งจากกรรมการ ปตท. อย่างน้อย 3 ท่าน และอย่างน้อย 1 ท่าน เป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร	ตำแหน่งในคณะกรรมการ ปตท.
1. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	ประธานกรรมการ	กรรมการอิสระ
2. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ	กรรมการอิสระ
3. นายธรรมยศ ศรีช่วย	กรรมการ	กรรมการ

หมายเหตุ:

1. นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2557 และได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2558
2. นายสมคิด เลิศไพฑูรย์ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2560
3. นายธรรมยศ ศรีช่วย ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2559

โดยมีรองกรรมการผู้จัดการใหญ่กลยุทธ์องค์กร มีภารกิจเป็น Chief Risk Officer (CRO) และ Chief Stakeholder Officer (CSO) ทำหน้าที่เลขานุการ

ในปี 2560 ได้มีการทบทวนหน้าที่และความรับผิดชอบให้ครอบคลุมเรื่องการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร

- กำหนด และทบทวน นโยบาย กรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร และกรอบการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร
- กำกับดูแล และสนับสนุนให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงองค์กร และการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสียให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ และเป้าหมายทางธุรกิจ รวมถึงสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- ให้ข้อเสนอแนะแนวทาง ติดตาม และประเมินผลการบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย ต่อคณะกรรมการแผนวิสาหกิจและบริหารความเสี่ยง (Corporate Plan and Risk Management Committee: CPRC - ระดับจัดการ) เพื่อนำไปดำเนินการ
- พิจารณารายงานผลการบริหารความเสี่ยงองค์กร และให้ข้อคิดเห็นในความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุม หรือบรรเทา (Mitigation Plan) และการพัฒนาระบบการจัดการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้แก่ CPRC เพื่อให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
- พิจารณารายงานผลการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย และให้ข้อคิดเห็นในแผนการดำเนินการเพื่อขยายผลเชิงบวกหรือลด/ชดเชยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสียให้แก่ CPRC เพื่อให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนการดำเนินงานของ Chief Risk Officer (CRO) และ Chief Stakeholder Officer (CSO) ให้บรรลุเป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงองค์กร และการบริหารผู้มีส่วนได้เสีย
- รายงานผลการบริหารความเสี่ยงองค์กรและผลการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย ให้คณะกรรมการ ปตท. รับทราบ และในกรณีที่มีปัจจัย หรือเหตุการณ์สำคัญ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ ปตท. หรือผู้มีส่วนได้เสียของ ปตท. อย่างมีนัยสำคัญ ต้องรายงานต่อคณะกรรมการ ปตท. เพื่อทราบและพิจารณาโดยเร็วที่สุด

- พิจารณากลับกรองและให้ข้อคิดเห็นวาระที่มีภาวะผูกพันในระยะยาว มีความซับซ้อนเชิงธุรกิจ และมีความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ ปตท. หรืออาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียของปตท. อย่างมีนัยสำคัญ ก่อนที่จะนำเสนอวาระนั้น ๆ ต่อคณะกรรมการ ปตท.
  - ประชุมคณะกรรมการฯ อย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง
  - ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการ ปตท. มอบหมาย ทั้งนี้การสอบทานระบบบริหารความเสี่ยงองค์กรยังคงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและสำนักตรวจสอบภายใน
- โดยในปี 2560 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กรมีการประชุม 5 ครั้ง โดยกรรมการบริหารความเสี่ยงทุกท่านที่ดำรงตำแหน่งอยู่ขณะนั้น เข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน และรองกรรมการผู้จัดการใหญ่กลยุทธ์องค์กร ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กรได้รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีไว้ในรายงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กรแล้ว

2. การประเมินผลตนเองของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการ ปตท. ในการประชุมครั้งที่ 9/2560 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2560 มีมติเห็นชอบแบบประเมินผลคณะกรรมการ ปตท. ที่ได้ใช้ประเมินในปี 2559 ทั้ง 4 แบบ ประกอบด้วยแบบประเมินผลคณะกรรมการทั้งคณะ/ แบบประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินตนเอง)/ แบบประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินกรรมการท่านอื่น)/ แบบประเมินผลคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง (ประเมินทั้งคณะ) ว่ายังคงมีความเหมาะสมสำหรับใช้ประเมินคณะกรรมการ ปตท. ประจำปี 2560 โดยแบบประเมินผลทั้ง 4 แบบ มีเกณฑ์การประเมินผล คิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อทั้งหมด ดังนี้

มากกว่า 85%	=	ดีเยี่ยม
มากกว่า 75%	=	ดีมาก
มากกว่า 65%	=	ดี
มากกว่า 50%	=	พอใช้
ต่ำกว่า 50%	=	ควรปรับปรุง

โดยสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

1. แบบประเมินผลคณะกรรมการทั้งคณะ ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ นโยบายคณะกรรมการ (Board Policy)/ โครงสร้างของคณะกรรมการ (Board Composition)/ แนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (Board Practices)/ การจัดเตรียมและดำเนินการประชุม (Board Meeting)/ การอบรมและพัฒนา (Board Training and Development)

สรุปผลการประเมินผลคณะกรรมการทั้งคณะ ในภาพรวม 5 หัวข้อ เห็นว่าการดำเนินการส่วนใหญ่จัดทำได้ดีเยี่ยม/เหมาะสมที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 90.38

2. แบบประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินตนเอง) ประกอบด้วย 6 หัวข้อ คือ ความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนเอง สามารถอธิบายการตัดสินใจได้ (Accountability)/ ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ (Responsibility)/ การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียมเป็นธรรม และสามารถมีคำอธิบายได้ (Equitable Treatment)/ มีความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ และมีการเปิดเผยข้อมูล (Transparency)/ การมีวิสัยทัศน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการในระยะยาว (Vision to Create Long Term Value)/ การมีจริยธรรม/ จรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ (Ethics)

สรุปผลการประเมินผลคณะกรรมการผลรายบุคคล (ประเมินตนเอง) ในภาพรวม 6 หัวข้อ เห็นว่ากรรมการส่วนใหญ่ถือปฏิบัติเป็นประจำ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 96.64

3. แบบประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินกรรมการท่านอื่น) ประกอบด้วย 6 หัวข้อ เหมือนกับแบบประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินตนเอง) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลกับที่กรรมการประเมินตนเอง

สรุปผลการประเมินผลคณะกรรมการรายบุคคล (ประเมินกรรมการท่านอื่น) รวมจำนวน 6 หัวข้อ เห็นว่ากรรมการส่วนใหญ่ถือปฏิบัติเป็นประจำ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 98.43

4. แบบประเมินผลคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง (ประเมินทั้งคณะ) ประกอบด้วย 4 หัวข้อ คือ นโยบายคณะกรรมการ (Board Policy)/ โครงสร้างของคณะกรรมการ (Board Composition)/ แนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (Board Practices)/ การจัดเตรียมและดำเนินการประชุม (Board Meeting)

สรุปผลการประเมินผลคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง (ประเมินทั้งคณะ) ทั้ง 4 คณะ รวมจำนวน 4 หัวข้อ เห็นว่า ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ/ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 คณะกรรมการสรรหา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 100

4.2 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 98.61

4.3 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 98.61

4.4 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม เท่ากับร้อยละ 88.89

5. การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2557 เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับคู่มือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง และตามคู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน และกรรมการตรวจสอบเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตอนที่ 1.1 ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบต้องประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคลและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ รวมทั้งรายงานผลการประเมินปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแผนการปรับปรุงการดำเนินงานให้คณะกรรมการ ปตท. ทราบทุกปี โดยในปี 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบฯ ครั้งที่ 10/2560 วันที่ 6 ตุลาคม 2560 มีมติเห็นชอบให้ใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย แบบประเมินผลรายบุคคล (ประเมินตนเอง) แบบประเมินผลรายบุคคล (ประเมินไขว้) และแบบประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ดีของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบนัดพิเศษครั้งที่ 5/2560 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 มีมติเห็นชอบผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปี 2560 โดยผลสรุปเป็นดังนี้

- แบบประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบรายบุคคล (ประเมินตนเอง) ประกอบด้วย 6 หัวข้อ คือ ความรู้ทางธุรกิจ/ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน/ อำนาจหน้าที่/ ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม/ ความเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการตรวจสอบ/ การอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานและการประชุม โดยมีเกณฑ์การประเมินผล 4 ระดับคือ 4 = ดีเยี่ยม/ 3 = ดีมาก/ 2 = ดี/ 1 = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมินคณะกรรมการตรวจสอบรายบุคคล (ประเมินตนเอง) อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

- แบบประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบรายบุคคล (ประเมินไขว้) ประกอบด้วย 6 หัวข้อ เหมือนแบบประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบรายบุคคล (ประเมินตนเอง)

สรุปผลการประเมินคณะกรรมการตรวจสอบรายบุคคล (ประเมินไขว้) อยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

- แบบประเมินผลคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ ประกอบด้วย 7 หัวข้อ คือ องค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ/ การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ/ บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ/ ความสัมพันธ์กับผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชี/ ความสัมพันธ์กับฝ่ายบริหาร/ การรายงาน/ การรักษาคุณภาพ โดยมีเกณฑ์การประเมินผล 4 ระดับ คือ 4 = ปฏิบัติครบถ้วน/ 3 = ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่/ 2 = ปฏิบัติบางส่วน/ 1 = ยังไม่ปฏิบัติ

สรุปผลการประเมินคณะกรรมการตรวจสอบทั้งคณะ อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติครบถ้วน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

อนึ่ง บริษัทได้วิเคราะห์หัวข้อของการประเมินผล เพื่อมาพัฒนา/ ปรับปรุงการทำงานต่อไป และนอกเหนือจากการจัดทำแบบประเมินผลคณะกรรมการประจำปีแล้ว ในปี 2560 คณะกรรมการยังได้วัดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของกรรมการโดยใช้วิธีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการเป็นตัวชี้วัด (KPI) ไว้ตั้งแต่ต้นปีเพื่อใช้สำหรับวัดผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาค่าตอบแทน โดยในปี 2560 ผลประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยมที่ระดับ 5

3. การปฐมนิเทศกรรมการ (Directors Orientation)

สำหรับกรรมการที่เข้ารับตำแหน่งใหม่ในคณะกรรมการ ปตท. ได้จัดให้มีการปฐมนิเทศ เพื่อให้กรรมการใหม่ได้รับทราบนโยบายธุรกิจของ ปตท. รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงสร้างทุน ผู้ถือหุ้น ผลการดำเนินงาน ข้อมูลระบบต่าง ๆ ที่ใช้งานภายใน ปตท. รวมทั้งกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งมอบคู่มือสำหรับกรรมการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการเป็นกรรมการ ปตท. ให้กับกรรมการ ทั้งนี้ คู่มือกรรมการ ประกอบด้วย

คู่มือกรรมการ:

1. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด
2. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
4. ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนบริษัท
5. หนังสือรับรองบริษัท
6. วัตถุประสงค์ของบริษัท
7. ข้อบังคับบริษัท
8. ระเบียบบริษัท (17 ระเบียบ)
9. คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.
10. คู่มือกรรมการบริษัทจดทะเบียน

ข้อมูลสำหรับกรรมการ:

1. Presentation แนะนำการดำเนินธุรกิจของ ปตท. โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่
2. รายชื่อคณะกรรมการ คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และผังโครงสร้างการจัดการ
3. Director Fiduciary Duty Check List
4. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน
5. รายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียน
6. ข้อเสนอแนะการให้สารสนเทศสำหรับผู้บริหารจดทะเบียน
7. Company Profile บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ฉบับย่อ
8. รายงานประจำปี
9. รายงานทางการเงิน
10. รายงานความยั่งยืน ปตท.
11. หนังสือธรรมนูญ

12. หนังสือ PTT The S-Curve Story
13. วารสารหุ่นกู่
14. วารสารบ้านเรา (PTT Spirit)
15. บทความ แฉ ความจริง...แปรรูปรัฐวิสาหกิจ
16. PTT Way of Conduct
17. PTT Technology and Innovation Management Operating System
18. PLLI Course Catalog

ในปี 2560 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ นำเสนอข้อมูล ปตท. โดยบรรยายชี้แจงให้กับกรรมการใหม่เกี่ยวกับนโยบายธุรกิจของ ปตท. รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอภาพรวมการดำเนินธุรกิจและผลการดำเนินงานให้กรรมการใหม่ได้เห็นภาพที่ชัดเจน พร้อมกับส่งมอบคู่มือกรรมการและข้อมูลสำหรับกรรมการตามรายการข้างต้น รวม 1 ครั้ง

4. การพัฒนากรรมการ ปตท.

> การอบรม/ สัมมนา

คณะกรรมการ ปตท. และผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมอบรมสัมมนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ (ดังรายละเอียดตามข้อมูลในประวัติของแต่ละท่าน) โดยกรรมการ ปตท. ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 90) มีประวัติได้เข้ารับการอบรมกับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) แล้ว โดย ปตท. ให้การสนับสนุนและดำเนินการให้กรรมการพิจารณาเข้ารับการอบรมกับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และสถาบันอื่น ๆ ในทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องตลอดปี รวมถึงการจัดผู้เชี่ยวชาญ บริษัทที่ปรึกษา นำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ สำหรับธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ (In-house Briefing) รวมทั้งจัดให้คณะกรรมการได้ดูงานจากหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นตามความเหมาะสม ทำให้เกิดมุมมองความคิดที่เป็นประโยชน์มาประยุกต์ใช้กับธุรกิจของ ปตท. ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

ในปี 2560 มีกรรมการเข้ารับการอบรม/ สัมมนา เช่น

รายชื่อกรรมการ	หลักสูตรอบรม/ หัวข้อสัมมนา
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	<ul style="list-style-type: none"> • งานเสวนาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน (วพณ.) • งานเสวนาหัวข้อ The Future of Energy in Thailand ในงาน SPE Thailand Season Opening Meeting • งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT) • งาน The Amartya Sen Lecture Series หัวข้อ Globalisation, Inequality and Thailand 4.0
ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	<ul style="list-style-type: none"> • เสวนางานโครงการ CG WE CAN SEASON 6
พลอากาศโท บุญสืบ ประสิทธิ์	<ul style="list-style-type: none"> • Ethical Leadership Program (ELP) (7/2017) สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) • งาน PTT GROUP CG DAY 2017
นายบุญทักษ์ หวังเจริญ	<ul style="list-style-type: none"> • สัมมนา เรื่อง “ระบบค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ” สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

รายชื่อกรรมการ	หลักสูตรอบรม/ หัวข้อสัมมนา
พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมเสวนางาน PTT CG Day
นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	<ul style="list-style-type: none"> Ethical Leadership Program (ELP) (7/2017) IOD
นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค	<ul style="list-style-type: none"> งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT)
นายวิชัย อัครัสกร	<ul style="list-style-type: none"> งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT) PTT Group AC Forum 2017
นายธรณ์ อารังนาวาสวัสดิ์	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 9 (วพน. 9) Anti-Corruption: the Practical Guide (ACPG), Direct Accreditation Program (DAP) (อยู่ระหว่างอบรม) IOD ร่วมเสวนางาน PTT CG Day งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT) งาน The Amartya Sen Lecture Series หัวข้อ Globalisation, Inequality and Thailand 4.0
นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	<ul style="list-style-type: none"> Successful Formulation & Execution of Strategy (SFE) (อยู่ระหว่างอบรม) IOD หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 24 (วตท. 24) (อยู่ระหว่างอบรม)
นายสมชัย สัจจพงษ์	<ul style="list-style-type: none"> เข้าร่วมงานรัฐวิสาหกิจดีเด่นปี 2560
นายดอน วสันตพฤษช์	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมเสวนางาน PTT CG Day งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT) งาน The Amartya Sen Lecture Series หัวข้อ Globalisation, Inequality and Thailand 4.0
นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน รุ่นที่ 10 (วพน. 10)
นายธรรมยศ ศรีช่วย	<ul style="list-style-type: none"> หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (239/2017) IOD
นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	<ul style="list-style-type: none"> Ethical Leadership Program (ELP) (7/2017) IOD งานเสวนาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านวิทยาการพลังงาน (วพน.) ร่วมเสวนางาน PTT CG Day งานสัมมนา หัวข้อ “Electric Vehicles & Future Energy System: Recent Development and Implications” จัดขึ้นโดยสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (PTIT) (ร่วมงานภาคเช้า) ร่วมเสวนางาน PTT GROUP CG DAY 2017

> การตรวจเยี่ยมการดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สิน พนักงานของบริษัทในกลุ่ม ปตท./ การศึกษากิจการพลังงาน

ปตท. มีนโยบายที่จะจัดให้มีการตรวจเยี่ยมการดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สิน พนักงาน ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้กับกรรมการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจธุรกิจยิ่งขึ้น เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับทิศทางการใช้พลังงานของประเทศต่าง ๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ ที่ได้รับมาช่วยในการพิจารณาเรื่องพลังงานของ ปตท. และของประเทศได้

อีกทั้งคณะกรรมการจะได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกรอบนโยบายด้านพลังงานของประเทศไทย รวมทั้งเปิดโอกาสให้กรรมการได้ติดตามข้อมูลและความก้าวหน้าในธุรกิจพลังงาน พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญจากบริษัทพลังงานชั้นนำระดับโลกในต่างประเทศโดยตรง เพื่อเปิดมุมมองในการขยายการลงทุนของกลุ่ม ปตท. ในต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท. ในอนาคต โดยข้อมูลความรู้และประสบการณ์ตรงที่คณะกรรมการได้รับจากกิจกรรมนี้ จะมีส่วนช่วยให้ความรู้ ความเข้าใจในธุรกิจพลังงานในระดับโลกได้เป็นอย่างดี และจะช่วยในการพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมของ ปตท. และประเทศได้ต่อไป

ในปี 2560 การตรวจเยี่ยมการดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สิน พนักงาน ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ของคณะกรรมการ ปตท. ดังนี้

- การตรวจเยี่ยมพื้นที่เหมืองถ่านหิน Jembayan ของบริษัท Sakari Resources Limited (SAR) (บริษัทในเครือของบริษัท พีทีที เอ็นเนอร์ยี่ ริซอร์สเซส จำกัด (PTTER)) ณ ประเทศอินโดนีเซีย
- การเดินทางไปตรวจเยี่ยมการดำเนินธุรกิจ และศึกษางานด้านธุรกิจพลังงานหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้บริหารระดับสูงของกิจการต่างชาติ อาทิ การพบปะ Partner ของ Charles River Venture เกี่ยวกับ Venture Capital แนวคิดและการมุ่งพัฒนา “นวัตกรรม” ให้เกิดเป็นธุรกิจ สินค้า และบริการ/ ศึกษางานของ MIT Energy Initiative และ Precourt Energy Efficiency Center-Stanford University เกี่ยวกับการสร้าง

Eco-system ในลักษณะ Open Innovation เพื่อเปิดโอกาสให้นำเอางานวิจัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาต่อยอดในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งแนวคิดการดำเนินธุรกิจ Start-up/ การพบปะผู้บริหารและเยี่ยมชมกระบวนการผลิตของ 24M Technologie เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองด้านธุรกิจพลังงานหรือความเป็นไปได้ และโอกาสในการดำเนินธุรกิจร่วมกันในอนาคต/ การพบปะกับผู้บริหารและเยี่ยมชมโรงงานของ GM ประชุมกับผู้บริหารของ Tesla เกี่ยวกับธุรกิจรถ EV ที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน/ การพบปะผู้บริหารของ GE Digital Disruptive Technologies เกี่ยวกับ Disruptive Technology ซึ่งเข้ามามีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน รวมทั้งเรื่อง Productivity Improvement และการสร้าง New S-Curve

- การตรวจเยี่ยมการดำเนินธุรกิจ ทรัพย์สิน พนักงาน ของบริษัท ปตท. คำสากรล จำกัด (PTTT) บริษัท PTT Regional Treasury Center Pte Ltd. (PTT RTC) บริษัท พีทีที เอ็นเนอร์ยี่ ริซอร์สเซส จำกัด (PTTER) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ ปตท. ในประเทศสิงคโปร์/ พบปะผู้บริหารบริษัท Pavilion Energy เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองด้านการดำเนินธุรกิจพลังงาน การเปิดเสรีด้านพลังงาน รวมทั้งหาหรือความเป็นไปได้ และโอกาสในการดำเนินธุรกิจร่วมกันในอนาคต/ พบปะผู้บริหารบริษัท Temasek ซึ่งเป็นบริษัทที่รัฐบาลสิงคโปร์เป็นผู้ถือหุ้น เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการลงทุน การบริหาร และการกำกับดูแลบริษัทในเครือ/ ศึกษาการดำเนินของบริษัท S&P Global Platts สำหรับการตรวจเยี่ยมกิจการภายในประเทศ มีดังนี้

1. คณะกรรมการ ปตท. ลงพื้นที่โครงการรักษัน้ำ รักษาป่า รักษาฝั่งบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่กลุ่ม ปตท. และภาคีเครือข่ายได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อม

2. คณะกรรมการ ปตท. ติดตามความก้าวหน้าศูนย์เรียนรู้ ป่าในกรุง เขตประเวศ กรุงเทพฯ บนพื้นที่ 12 ไร่ ที่ออกแบบภายใต้แนวคิด PTT Green in City

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

1. กรรมการอิสระ

1.1 คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

คณะกรรมการ ปตท. ในการประชุม ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2556 ได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีเสนอคือการกำหนดนิยามความเป็นอิสระของกรรมการ ปตท. ใหม่ ซึ่งเข้มกว่าหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการอิสระไว้ รวมทั้งได้จัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการอิสระของ ปตท. ซึ่งลงนามโดยประธานกรรมการ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2556 ดังนี้

• คุณสมบัติของกรรมการอิสระ

(1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดใน ปตท. บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย (ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลตามมาตรา 258 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

(2) ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน/ พนักงาน/ ลูกจ้าง/ ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ปัจจุบัน และช่วง 2 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง)

(3) ไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรกับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือนิติบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของ ปตท. หรือบริษัทย่อย

(4) ความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับ ปตท.

(ก) ลักษณะความสัมพันธ์

- ความสัมพันธ์ในลักษณะของการให้บริการทางวิชาชีพ
  - ลักษณะความสัมพันธ์: ผู้สอบบัญชี ผู้ให้บริการทางวิชาชีพอื่น เช่น ที่ปรึกษา กฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน เป็นต้น
  - ระดับนัยสำคัญที่เข้าข่ายไม่อิสระ
    - กรณีผู้สอบบัญชี: ห้ามทุกกรณี
    - กรณีเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพอื่น: มูลค่ารายการเกิน 2 ล้านบาทต่อปี
- ความสัมพันธ์ทางการค้า/ ทางธุรกิจ (ใช้แนวทางในทำนองเดียวกับข้อกำหนดว่าด้วยการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของตลาดหลักทรัพย์ฯ)
  - ลักษณะความสัมพันธ์: กำหนดครอบคลุมรายการทางธุรกิจทุกประเภท ได้แก่ รายการที่เป็นธุรกรรมปกติ รายการเช่า/ ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์/ บริการ และรายการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน
  - ระดับนัยสำคัญที่เข้าข่ายไม่อิสระ: มูลค่ารายการ ≥ 20 ล้านบาท หรือ $\geq 3\%$ ของ NTA ของ ปตท. แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ในการพิจารณามูลค่ารายการให้รวมรายการที่เกิดขึ้นในระหว่าง 6 เดือน ก่อนวันที่มีการทำรายการในครั้งนั้นด้วย

(ข) กรณีที่มีลักษณะความสัมพันธ์ตาม (ก) กับนิติบุคคล บุคคลที่ถือว่าเข้าข่ายไม่อิสระ ได้แก่ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ (ยกเว้นกรณีเป็นกรรมการอิสระ/ กรรมการตรวจสอบ) และผู้บริหาร หรือ partner ของนิติบุคคลนั้น

(ค) กำหนดช่วงเวลาที่ยามีความสัมพันธ์ตาม (ก) และ
(ข): ปัจจุบันและ 2 ปีก่อนได้รับการแต่งตั้ง
(ง) ข้อยกเว้น: กรณีมีเหตุจำเป็นและสมควร ซึ่งมีได้
เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง กรรมการอิสระ/
กรรมการตรวจสอบ อาจมีความสัมพันธ์เกินระดับ
นัยสำคัญที่กำหนด ในระหว่างดำรงตำแหน่งก็ได้ แต่
ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ปตท. ก่อนและมติ
ที่ได้ต้องเป็นมติเป็นเอกฉันท์ โดย ปตท. ต้องเปิดเผย
ความสัมพันธ์ดังกล่าวของกรรมการรายนั้นไว้ในแบบ
แสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงาน
ประจำปี (แบบ 56-2) ของ ปตท. และหากต่อมา ปตท.
จะเสนอกรรมการอิสระนั้น เพื่อดำรงตำแหน่งต่อ
อีกวาระหนึ่ง ปตท. จะต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ดังกล่าวในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น
ในวาระเลือกตั้งกรรมการด้วย

(5) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของ
กรรมการของ ปตท. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้อง
กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ ปตท.

(6) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็น
อิสระได้

(7) กรรมการอิสระที่มีคุณสมบัติตาม (1) - (6) อาจได้รับ
มอบหมายจากคณะกรรมการ ปตท. ให้ตัดสินใจในการดำเนิน
กิจกรรมของ ปตท. บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อย
ลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่มีความขัดแย้ง โดยมีการตัดสินใจ
ในรูปแบบของคณะ (Collective Decision) ได้

ทั้งนี้ในกรณีที่กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ
อิสระในบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย และบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน
ปตท. ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งดังกล่าว
และคำตอบแทนรวมที่กรรมการอิสระรายนั้นได้รับในแบบ 56-1
และแบบ 56-2 ด้วย

• บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ของกรรมการอิสระของ ปตท.

(1) เสนอแนะเรื่องที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อ ปตท. ผู้ถือหุ้น
และผู้ถือหุ้นรายย่อยต่อคณะกรรมการ ปตท. และ/หรือประธาน
เจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่แล้วแต่กรณี

(2) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของ
คณะกรรมการปตท. ที่พึงปฏิบัติรวมทั้งให้ความคิดเห็นตามบทบาท
และหน้าที่ของกรรมการอิสระที่พึงปฏิบัติเพื่อประโยชน์ต่อ ปตท.
ผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นรายย่อย

(3) สอบทานให้ ปตท. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กับกรรมการอิสระ รวมถึงทบทวนนิยามกรรมการอิสระให้
มีความเหมาะสมและครบถ้วนตามกฎหมาย

(4) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ปตท. มอบหมาย
โดยจะต้องไม่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ

(5) วาระของกรรมการอิสระเริ่มตั้งแต่มีคุณสมบัติครบถ้วน
ตามนิยามกรรมการอิสระในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท.
และพ้นจากการเป็นกรรมการอิสระเมื่อขาดคุณสมบัติตามนิยาม
ดังกล่าว หรือพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ปตท.

(6) กรรมการอิสระต้องประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

1.2 การแยกตำแหน่งประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/ กรรมการผู้จัดการใหญ่

เพื่อให้การแบ่งแยกหน้าที่ในเรื่องการกำหนดนโยบายของ
ปตท. และการบริหารงานประจำของ ปตท. ออกจากกัน และเพื่อ
ให้กรรมการทำหน้าที่สอดส่อง ดูแล และประเมินผลการบริหารงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปตท. จึงกำหนดให้ประธานกรรมการ และ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/ กรรมการผู้จัดการใหญ่ เป็นคนละบุคคล
กันเสมอ ประธานกรรมการต้องคอยสอดส่องดูแลการบริหาร
จัดการของฝ่ายบริหาร คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แต่ต้อง
ไม่มีส่วนร่วมและไม่ก้าวเข้าไปในการบริหารงานปกติประจำวัน โดยให้
เป็นหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/ กรรมการผู้จัดการใหญ่
ภายใต้กรอบอำนาจที่ได้รับจากคณะกรรมการ

ปัจจุบันประธานกรรมการ ปตท. เป็นกรรมการอิสระ มีภาวะ
ผู้นำสูงทำหน้าที่ดูแลกรรมการมิให้อยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายบริหาร
โดยทำหน้าที่ให้ผู้เข้าร่วมประชุมใช้สิทธิออกเสียง ปฏิบัติตามหลัก
การกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเคร่งครัด

1.3 ความเป็นอิสระของประธานกรรมการ

คณะกรรมการ ปตท. ในการประชุมนัดพิเศษครั้งที่ 1/2557
เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2557 มีมติแต่งตั้งนายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์
กรรมการอิสระ เป็นประธานกรรมการ ซึ่งเป็นไปตามหลัก
การกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555
ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทำให้การทำงานของ
ประธานกรรมการมีความเป็นอิสระ รวมถึงเป็นการสร้างความ
เชื่อมั่นในการดำเนินงานที่มีความโปร่งใสและดูแลผู้มีส่วนได้เสีย
ทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม

2. การสรรหากรรมการและผู้บริหาร ระดับสูงสุด

2.1 การสรรหากรรมการ

(วิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ รายงานไว้ภายใต้หมวดการกำกับดูแลกิจการ หัวข้อ “2.1 การเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ” และ “1.2 คณะกรรมการสรรหา” แล้ว)

2.2 การสรรหาผู้บริหารระดับสูงสุด/ การสืบทอดตำแหน่ง

เนื่องจาก ปตท. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นการสรรหาและแต่งตั้งตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการใหญ่ จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 8 ตริและดำเนินกระบวนการสรรหาตามมาตรา 8 จัตวา โดยให้คณะกรรมการ ปตท. ตั้งคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งจำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเป็นผู้บริหาร ปตท. โดยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ไม่เป็นกรรมการของ ปตท. ยกเว้นเป็นผู้บริหารซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และมีอายุไม่เกิน 58 ปีบริบูรณ์ในวันขึ้นโบสถ์คร เมื่อคณะกรรมการสรรหาสรรหาผู้ที่มีความเหมาะสมแล้วให้เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้ง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปีนับแต่วันที่ผู้บริหารเดิมพ้นจากตำแหน่ง สัญญาจ้างมีระยะเวลาคราวละไม่เกิน 4 ปี ในกรณีที่คณะกรรมการจะจ้างผู้บริหารเดิมต่อหลังจากครบกำหนดเวลาตามสัญญาจ้าง ไม่ต้องดำเนินการกระบวนการสรรหาใหม่แต่จะจ้างเกินสองคราวติดต่อกันไม่ได้

ทั้งนี้ ข้อมูลการสืบทอดตำแหน่งสำหรับผู้บริหารได้รายงานไว้ภายใต้หมวดโครงสร้างการจัดการ หัวข้อ “พนักงาน” ข้างต้นแล้ว

การกำกับดูแล การดำเนินงานของ บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

กลไกการกำกับดูแล

ปตท. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลแบบกลุ่ม ปตท. โดยจัดทำเป็นคู่มือ PTT Way และกำหนดแนวปฏิบัติเป็นคู่มือ PTT Way of Conduct ซึ่งเป็นการรวบรวมแนวทาง หลักปฏิบัติและกระบวนการในการทำงานในมิติต่าง ๆ ของ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. ให้มีความสอดคล้องและประสานเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ปตท. ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทในกลุ่ม ปตท. กรรมการผู้จัดการใหญ่หรือผู้บริหารสูงสุดของบริษัทในกลุ่ม ปตท. และผู้แทน ปตท. ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ยังบริษัทในกลุ่ม ปตท. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเกิดความร่วมมือในการดำเนินธุรกิจของ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องและสนับสนุนการทำธุรกิจซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะผลักดันให้บรรลุเป้าหมายระยะยาวที่วางไว้ และประสบความสำเร็จและเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

โดยมีการจัดกลุ่มงานในการบริหารจัดการแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

- **ระดับองค์กร (Corporate Level)** ประกอบด้วย
  - ระดับสำนักงานใหญ่ (Corporate Center) มุ่งเน้นด้านการกำกับดูแล (Governance) และการใช้บริการร่วม (Shared Service) โดยกำหนดนโยบาย กลุ่ม ปตท. ให้มีความสอดคล้อง
  - ระดับแกนนำกลุ่ม (COO/BG) มีบทบาทในการกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมาย ติดตามการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มธุรกิจอย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะมุ่งสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ และสร้างพลังร่วม
  - **ระดับปฏิบัติการในกลุ่ม ปตท.** ได้แก่ หน่วยธุรกิจและบริษัทภายใต้หน่วยธุรกิจ มุ่งปฏิบัติงานในธุรกิจตนเอง ให้เป็นเลิศ บรรลุผลสำเร็จ นำนโยบายการกำกับดูแลและการใช้บริการร่วมของกลุ่ม ปตท. ไปบูรณาการร่วมกับการปฏิบัติการของหน่วยงานของตนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การบริหารจัดการระดับองค์กร (Corporate Level) และระดับปฏิบัติการ (BU/Flagship) จะเชื่อมโยงกัน ผ่านการกลไกการกำกับดูแล ได้แก่

- การกำหนดข้อบังคับ ข้อกำหนด และระเบียบบริษัท
- การถ่ายทอดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยผู้บริหาร ปตท. ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ และ/หรือดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดบริษัทในกลุ่ม ปตท. หรือพนักงาน ปตท. ที่ปฏิบัติงาน Secondment ในบริษัทกลุ่ม ปตท.
- การเชื่อมโยง และผลักดันให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยผ่านคณะกรรมการต่าง ๆ
- การถ่ายทอดติดตามให้คำปรึกษา และประเมินการผลักดันนโยบายต่าง ๆ กับบริษัทในกลุ่ม ปตท. โดยผ่านหน่วยงานบริหารบริษัทในเครือแต่ละหน่วยธุรกิจ

รวมทั้งได้มีการกำหนดบทบาทหลักในการบริหารจัดการบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพื่อประโยชน์สูงสุดตามพันธกิจ ดังนี้

บทบาทของคณะกรรมการ ปตท. มีหน้าที่

- กำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง กลยุทธ์ และนโยบาย
- แต่งตั้งฝ่ายบริหารรับผิดชอบการดำเนินงานธุรกิจ
- ติดตามและรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทโดยมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย
- ตั้งมั่นในหลักธรรมาภิบาล

บทบาทของผู้บริหารสูงสุด มีหน้าที่

- สร้างความเชื่อมโยงด้านกลยุทธ์และนโยบายของกลุ่ม ปตท. กับบริษัท ให้เป็นรูปธรรม
- บริหารจัดการบริษัทให้มีผลการดำเนินงานเป็นที่พอใจแก่ผู้ถือหุ้น

บทบาทของเลขานุการบริษัท มีหน้าที่

- ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัทและผู้จัดการใหญ่

บทบาทของผู้ถือหุ้น มีหน้าที่

- คัดเลือกและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการของบริษัท
- ร่วมกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของบริษัท

หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุดของบริษัทในกลุ่ม ปตท. รวมถึง

- ระเบียบบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์การลงทุนของบริษัทในกลุ่ม ปตท. และแนวทางการกำกับดูแลบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้น พ.ศ. 2557

- ระเบียบบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วย การจัดแบ่งส่วนงานของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2553
- ระเบียบบริษัทว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
- ข้อกำหนดบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ว่าด้วย หลักเกณฑ์การลงทุนของบริษัทในกลุ่ม ปตท. และแนวทางการกำกับดูแลบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้น พ.ศ. 2558
- หลักเกณฑ์ตามระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- หลักเกณฑ์การปรับเปลี่ยนกรรมการของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
- หลักเกณฑ์การพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารเป็นคณะกรรมการของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
- หลักการบริหารจัดการบริษัทในกลุ่ม ปตท.
- หลักปฏิบัติการต่อต้านทุจริต กำกับโดยคณะกรรมการโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต

นโยบายการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่อื่นของกรรมการและผู้บริหาร

ในปี 2560 ปตท. มีบริษัทในกลุ่มที่ไปลงทุนและถือหุ้นรวม 36 บริษัท (เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ Flagship 5 บริษัท) ดังนั้น ปตท. จึงได้ให้ความสำคัญและกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการในลักษณะกลุ่ม ปตท. เพื่อสร้างให้เกิดพลังร่วมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจร่วมกัน (Synergy) ด้วยการเสนอแต่งตั้งให้กรรมการหรือผู้บริหารของ ปตท. ไปเป็นกรรมการในบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพื่อกำกับดูแลให้บริษัทดังกล่าวกำหนดนโยบายและดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับนโยบายของ ปตท. ให้เกิดประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการเสนอบุคคลเพื่อไปเป็นกรรมการในบริษัทอื่นมีดังนี้

1. เพื่อกำกับดูแลการบริหารจัดการให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัทในกลุ่ม ปตท. และติดตาม ประเมินผลภาพรวมการดำเนินธุรกิจของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ให้สอดคล้องกับนโยบายของ ปตท. ในทิศทางเดียวกันกับ ปตท. และมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน
2. เป็นการสร้าง Synergy ให้กับธุรกิจของบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพื่อให้เกิดการประสานประโยชน์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประเทศไทย

3. เพื่อนำประสบการณ์ความสามารถเฉพาะด้านไปช่วยเหลือธุรกิจ เช่น การนำความรู้ด้านการเงินไปช่วยปรับปรุงพัฒนาด้านบัญชี การเงิน ให้บริษัทนั้นๆ ดำเนินธุรกิจได้เติบโตต่อไปอย่างเข้มแข็งซึ่งรวมถึงการไปช่วยเหลือบริษัทที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม ปตท. รวมทั้งสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปทำหน้าที่เป็นกรรมการกำกับดูแลบริษัทชั้นนำเหล่านั้นให้กลับมาช่วยเสริมประโยชน์ให้กับ ปตท. และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจให้กับ ปตท. ด้วย

4. ถือเป็นหน้าที่หนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการและผู้บริหาร

ทั้งนี้ ปตท. กำกับดูแลให้มีการพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารหรือบุคคลภายนอกจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น (Director's Pool) ในบริษัทกลุ่ม ปตท. ที่เป็นรัฐวิสาหกิจตาม พ.ร.บ.คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจฯ ให้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ปตท. มีผู้บริหารอยู่ในบัญชีรายชื่อ Director's Pool รวม 27 ราย และกำกับดูแลให้ผู้บริหาร ปตท. และบุคคลภายนอกที่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทที่ ปตท. ถือหุ้น ดำรงตำแหน่งในบริษัทที่ ปตท. หรือรัฐวิสาหกิจอื่นถือหุ้นไม่เกิน 3 แห่ง เพื่อลดความเสี่ยงด้านการขัดกันทางผลประโยชน์และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2554 เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตของรัฐวิสาหกิจเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงหรือบุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหลายแห่ง ตามข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีมติกำหนดแนวปฏิบัติหลักการการไปดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของผู้บริหารบริษัทกลุ่ม ปตท. โดยในปี 2558 คณะกรรมการได้มีมติให้ถือหลักการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี อีกด้วย

การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

1. ระบบการควบคุมภายใน

ปตท. ให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในโดยมุ่งเน้นให้มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมทุกกิจกรรมอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. Operation – ให้มีการบริหารจัดการ การใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงการดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล และการทุจริต

2. Reporting – ให้การรายงานทางการเงินและรายงานอื่น ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายในและภายนอกองค์กร เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

3. Compliance – ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำงานขององค์กร รวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่องค์กรกำหนดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของ ปตท. อย่างเคร่งครัด

ปตท. กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานควบคุมภายในเพื่อดำเนินการประเมินการควบคุมภายในขององค์กร โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปตท. มอบหมายให้คณะกรรมการแผนวิสาหกิจและบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริหารการลงทุนและควบคุมภายใน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการควบคุมภายใน การประเมินผล และการรายงานเกี่ยวกับการควบคุมภายในของ ปตท. โดยคณะกรรมการ ปตท. ได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ในการสอบทานผลการประเมินการควบคุมภายใน ซึ่งจัดทำขึ้นโดยฝ่ายบริหารและสำนักตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกปีโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

ในภาพรวม ปตท. มีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่ดี มีความเหมาะสมเพียงพอต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินธุรกิจ โดยผู้บริหารได้ส่งเสริมสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นความซื่อสัตย์และจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดี (Role Model) และมีการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ดังนี้

- กำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และจริยธรรม (Code of Conduct) โดยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นผู้กำหนดนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักมาตรฐานสากล รวมถึงการเปิดเผยเกี่ยวกับการขัดกันผลประโยชน์ส่วนตนกับกิจการขององค์กร (Conflicts of Interest) เพื่อป้องกันกิจกรรมที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กิจกรรมที่ผิดกฎหมายและไม่เหมาะสม มีการทบทวนปรับปรุงนโยบายและคู่มือ เป็นประจำทุกปี โดยกรรมการผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับ ลงนามรับทราบและยึดถือปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน เพื่อให้เห็นถึงคำมั่นสัญญาในการนำนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณธุรกิจ ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- การจัดโครงสร้างองค์กรที่มีลักษณะของการกระจายอำนาจ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัว เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป มีการมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPIs) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน และติดตามผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการทบทวนเป้าหมายประจำปี ซึ่งพนักงานทุกคนทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของตน
- กำหนดให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์กร โดยมีเป้าหมายที่จะให้ ปตท. เป็นบริษัทที่เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth Strategy) โดยผลักดันให้เป็นบริษัทพลังงานไทยข้ามชาติชั้นนำ เป็นองค์กรที่มีศักยภาพ เป็นเลิศเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มร่วมกัน (Create Shared Value: CSV) และสร้างประโยชน์ตอบแทนที่เหมาะสมแก่ผู้มีส่วนได้เสีย บนหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance: CG)

(2) จริยธรรมและจรรยาบรรณ ในการดำเนินธุรกิจ (Code of Conduct)

ปตท. กำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ (Code of Conduct) โดยคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นผู้กำหนดจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ ตามหลักมาตรฐานสากลไว้ในคู่มือ CG และกำหนดให้การฝ่าฝืนมีความผิดทางวินัย

จริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ปตท. มีสาระสำคัญดังนี้

- เคารพกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนสากล
- ป้องกันการฟอกเงิน
- เป็นกลางทางการเมือง
- ไม่มีส่วนได้เสียและผลประโยชน์ขัดกัน
- รักษาความลับ และไม่ใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- ตอบสนองความต้องการของลูกค้า และรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
- แข่งขันอย่างเสรี เป็นธรรม
- มีกระบวนการการจัดซื้อที่โปร่งใส และปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรม
- รับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม
- สนับสนุนสิทธิของพนักงาน และสร้างความผูกพันต่อองค์กร
- ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญาที่มีต่อเจ้าหนี้อย่างเคร่งครัด โปร่งใส และเท่าเทียมกัน
- มีระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ
- มีแนวทางปฏิบัติในการรับ การให้ของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
- รักษาความปลอดภัย ส่งเสริมสุขอนามัย และรักษาสิ่งแวดล้อม
- เคารพทรัพย์สินทางปัญญา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทางที่ถูกต้อง

(3) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflicts of Interest)

ปตท. กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อป้องกันการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนกับบริษัท (Conflicts of Interest) เพื่อป้องกันกิจกรรมที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กิจกรรมที่ผิดกฎหมายและไม่เหมาะสม โดยคณะกรรมการ ปตท. ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์บนหลักการที่ว่า การตัดสินใจ

ใด ๆ ของบุคลากรทุกระดับในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของ ปตท. เท่านั้น และถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกระดับที่จะหลีกเลี่ยงการมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเงิน และ/หรือความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ ปตท. ต้องเสียผลประโยชน์หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งในด้านความภักดี หรือผลประโยชน์ หรือขัดขวางการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับรายการที่พิจารณา ต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสิน รวมถึง ปตท. จะต้องดำเนินการให้บุคคลที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจอนุมัติหรือเกี่ยวข้องกับธุรกรรมนั้น ๆ

(4) การจัดทำรายงานเปิดเผยรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับ ปตท.

ปตท. กำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานทุกคน ต้องจัดทำรายงานเปิดเผยรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับ ปตท. โดยใช้แบบฟอร์มรายงานการเปิดเผยรายการที่สงสัยว่าจะเป็นผลประโยชน์ที่ขัดกันกับผลประโยชน์ของ ปตท. และในการอนุมัติใด ๆ สำหรับกรณีดังกล่าวต้องยึดถือหลักการไม่ให้มีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากปกติ ถือเป็นกระบวนการควบคุมภายในของ ปตท. รวมทั้งได้กำหนดให้สำนักตรวจสอบภายในและคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้สอดส่องดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ดังกล่าว ทั้งนี้ในปี 2560 จัดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกระดับจัดทำรายงานความขัดแย้งของผลประโยชน์โดยในส่วนของผู้บริหารและพนักงานจัดทำแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ PTT Intranet ในช่วงต้นปี ซึ่งสรุปผลไม่พบรายการขัดแย้งที่มีสาระสำคัญ โดยในแบบการเปิดเผยรายการขัดแย้งทางผลประโยชน์ของ ปตท. จะเป็นการยืนยันการรับทราบว่าการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ปตท. เข้าลักษณะแห่งความผิดทางวินัย ต้องพิจารณาโทษวินัยตามขั้นตอนการลงโทษ และความร้ายแรงของการกระทำ

(5) การจัดทำรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2560 คณะกรรมการ ปตท. ได้จัดทำแบบรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำกับดูแลด้านการมีส่วนได้เสียในระดับกรรมการ และเช่นเดียวกับผู้บริหารระดับสูงได้ดำเนินการจัดทำแบบรายงานดังกล่าวประจำปีครบทุกราย และจัดส่งให้เลขาธิการบริษัท

จัดเก็บรวบรวม พร้อมทั้งทำสำเนาส่งประธานคณะกรรมการ ปตท. และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อใช้ในการตรวจสอบและกำกับดูแลด้านความขัดแย้งทางผลประโยชน์ อนึ่ง ในระหว่างปี ไม่มีการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลเกี่ยวข้อง

(6) การจัดทำรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์

เพื่อกำกับดูแลด้านการใช้ข้อมูลภายใน ปตท. ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ปตท. และผู้บริหาร ซึ่งหมายรวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ ปตท. จะต้องแจ้งให้ ปตท. ทราบ และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ภายใน 3 วันทำการ นับจากวันที่ซื้อ ขาย โอน หรือรับโอน รวมทั้ง ปตท. ได้กำหนดนโยบายให้มีการเปิดเผย/รายงาน การซื้อ/ขาย/โอน เปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารต่อคณะกรรมการ ปตท. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในการประชุมประจำเดือน โดยกำหนดเป็นวาระปกติในปฏิทินการประชุมคณะกรรมการ ปตท. ไว้ล่วงหน้า

อนึ่ง ในช่วง 1 สัปดาห์ก่อนวันปิดงบการเงินประจำไตรมาสและประจำปี สำนักกรรมการผู้จัดการใหญ่และเลขาธิการบริษัทจะทำหนังสือแจ้งกรรมการ ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่ได้รับทราบข้อมูลภายใน (Insider) ไม่ให้เปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง และห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท ในช่วง 45 วัน สำหรับบไตรมาส และ 60 วัน สำหรับบประจำปี (ตั้งแต่วันที่ปิดงบจนถึงวันแจ้งบต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ) คือ ก่อนที่งบการเงินจะเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้นำข้อมูลภายในไปใช้ในทางมิชอบ (Insider Trading) ทั้งนี้ ในปี 2560 กรรมการและผู้บริหารได้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด มีการแจ้งกรรมการและผู้บริหาร จำนวน 4 ครั้ง คือ ห้ามซื้อ/ขาย/โอนหุ้น ปตท. (1) ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2559 (งปปี 2559) (2) ระหว่างวันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 (งปไตรมาสที่ 1 ปี 2560) (3) ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 15 สิงหาคม 2560 (งปไตรมาสที่ 2 ปี 2560) (4) ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560 (งปไตรมาสที่ 3 ปี 2560) นอกจากนี้ ได้กำหนดนโยบายหลีกเลี่ยงการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. นอกเหนือจากช่วงเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยหากมีความจำเป็นต้องซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ต้องแจ้งเลขาธิการบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน

รายงานการถือหลักทรัพ์ของกรรมการ ปตท. ปี 2559 และปี 2560

ลำดับ	รายชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
1.	นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
2.	ศ.พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
3.	พล.อ.ท. บุญสืบ ประสิทธิ์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
4.	นายบุญทักษ์ หวังเจริญ	-	N/A	N/A	กรรมการแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 และลาออก เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2560 (ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2560 ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
5.	พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
6.	นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
7.	นางนันทวัลย์ ศกุนตนาค	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
8.	นายวิชัย อัครัสกร	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
9.	นายสมชัย สัจจพงษ์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
10.	นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
11.	นายดอน วสันตพฤษ์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	

ลำดับ	รายชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
12.	นายธรรณธ์ อ่างนาวาสวัสดิ์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-
13.	นายธรรมยศ ศรีช่วย	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-
14.	นายสมคิด เลิศไพฑูรย์	-	-	-	กรรมการแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-
15.	นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	-	-	-	แสดงข้อมูลไว้ในตารางการถือหลักทรัพย์ ของผู้บริหาร ปตท.
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-

รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการที่ครบวาระและลาออกระหว่างปี 2560

ลำดับ	รายชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
1.	นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	-	N/A	N/A	พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากอายุครบ 65 ปี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 (คู่สมรสถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรส	130,800	N/A	N/A	-
	และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	N/A	N/A	-

การถือหลักทรัพย์ของผู้บริหาร ปี 2559 และปี 2560

ลำดับ	รายชื่อผู้บริหาร	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
1.	นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	25,000	25,000	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
2.	นายวิรัตน์ เอื้อนฤมิต	15,500	15,500	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
3.	นายอรรถพล ฤกษ์พิบูลย์	22,500	22,500	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรส	4,300	4,300	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
4.	นายชาญศิลป์ ตรีนุชกร	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
5.	นางนิธิมา เทพอนันท์	41,000	41,000	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
6.	นายกฤษณ์ อิ่มแสง	10,000	10,000	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
7.	นางศรวิวรรณ เขี่ยมรุ่งโรจน์	-	-	-	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรส	110,200	110,200	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
8.	นายนพดล ปิ่นสุภา	13,600	13,600	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรส	50,800	50,800	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
9.	นางสาวจิราพร ขาวสวัสดิ์	N/A	-	-	* ผู้บริหารแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
10.	นางบุบผา อมรเกียรติขจร	70,000	70,000	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	
11.	นายวิทวัส สวัสดิ์-ชูโต	55,451	55,451	-	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	

ลำดับ	รายชื่อผู้บริหาร	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
12.	นายอรรถวุฒิ วิจิตเศรษฐ์	N/A	–	–	* ผู้บริหารแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรส	N/A	2,000	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	N/A	–	–	
13.	นางสาวเพียงพจน บุญกล้า	N/A	–	–	* ผู้บริหารแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
14.	นายสมพร ว่องวุฒิพรชัย	–	–	–	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรส	10,000	10,000	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
15.	นายอริคม เต็บศิริ	–	–	–	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
16.	นายสุพัฒพงษ์ พันธุ์มีเชาว์	–	–	–	(ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
17.	นายสุกฤตย์ สุรบถโสภณ	2,000	2,000	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
18.	นายเต็มชัย บุนนาค	–	–	–	* ผู้บริหารแต่งตั้งใหม่ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
19.	นายสัมฤทธิ์ สำเนียง	7,000	7,000	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	
20.	นางสาววิไลวรรณ กาญจนกันติ	3,699	3,699	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
21.	นายเชียววิทย์ อุดมวัฒน์วงศ์	1,516	1,516	–	(ไม่มีรายการซื้อ/ ขายหุ้น ปตท. ในระหว่างปี 2560)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	–	–	–	

หมายเหตุ:

คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้บริหารไม่มีกรถือหุ้น ยกเว้น ผู้บริหาร ลำดับที่ 3, 7, 8, 12 และ 14

การถือหลักทรัพย์ของผู้บริหารที่โยกย้าย/ เกษียณอายุ ปี 2560

ลำดับ	รายชื่อผู้บริหาร	จำนวนหุ้น (หุ้น)			หมายเหตุ
		ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2559	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2560	เพิ่ม (ลด) ระหว่างปี (หุ้น)	
1.	นายสรวิทย์ รั้งศิริ	-	N/A	N/A	เกษียณอายุ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	N/A	-	-
2.	นายชวลิต พันธุ์ทอง	-	N/A	N/A	เกษียณอายุ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2560 (ไม่ได้ถือหุ้น ปตท.)
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-
3.	นายสุพจน์ เหล่าสุอาภา	78,807	N/A	N/A	เกษียณอายุ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2560 (ไม่มีรายการซื้อ/ขายหุ้น ในช่วงดำรงตำแหน่ง ระหว่างปี 2560)
4.	นางสาวนิตยา ดิเรกสถาพร	5,000	N/A	N/A	เกษียณอายุ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2560 (ไม่มีรายการซื้อ/ขายหุ้น ในช่วงดำรงตำแหน่ง ระหว่างปี 2560)

หมายเหตุ:

การออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ให้แก่ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหาร พนักงาน ปตท. และพนักงานบริษัทในเครือ ปตท. ที่มาปฏิบัติงานประจำในตำแหน่งงานของ ปตท. จำนวน 60,000,000 หน่วย แบ่งเป็น 2 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 (PTT-W1) จำนวน 40,000,000 หน่วย เสนอขายในปี 2548 และใช้สิทธิครั้งสุดท้าย วันที่ 31 สิงหาคม 2553 และรุ่นที่ 2 (PTT-W2) จำนวน 20,000,000 หน่วย เสนอขายในปี 2549 และใช้สิทธิครั้งสุดท้าย วันที่ 28 กันยายน 2554 ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และยังไม่มีการขออนุมัติออก Warrant รุ่นใหม่

(7) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ป.ป.ช.

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 39 กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของ ปตท. รวมไปถึงกรรมการและผู้บริหารสูงสุดในนิติบุคคลที่ ปตท. ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง ทุก ๆ 3 ปีที่ดำรงตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง 1 ปี โดย ปตท. จะมีหนังสือแจ้งเตือนกรรมการและผู้บริหารสูงสุดตามเวลาที่กำหนด

(8) การแจ้งการมีส่วนได้เสียในที่ประชุม

คณะกรรมการฯ ได้กำหนดนโยบายในเรื่องในการประชุม คณะกรรมการ ปตท. ทุกครั้ง ประธานกรรมการจะแจ้งต่อที่ประชุม เพื่อขอความร่วมมือกรรมการปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับเรื่อง ความขัดแย้งของผลประโยชน์ว่าในระเบียบวาระใดที่กรรมการ เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย ขอให้กรรมการแจ้งต่อที่ประชุม เพื่อขอออกเสียงหรือให้ความเห็นใด ๆ ในปี 2560 มีการแจ้งต่อ ประธานกรรมการฯ จำนวน 6 วาระ (การประชุมรวม 13 ครั้ง)

(9) การพิจารณาและการสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ในการพิจารณาและสอบ ทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์ที่อาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ ปตท. โดยเป็นไป ตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ปตท. เพื่อพิจารณาอนุมัติ

(10) กิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณธุรกิจ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำหน้าที่กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำกับดูแล กิจการที่ดีและการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันของ ปตท. โดยเป็น ผู้มอบนโยบายและแนวปฏิบัติให้คณะทำงานการกำกับดูแลกิจการ ที่ดี (Corporate Governance Working Group: CGWG) ซึ่งในปี 2560 ปรับชื่อเป็น “คณะกรรมการจัดการการกำกับดูแลกิจการ ที่ดี (Corporate Governance Management Committee: CGMC)” โดยมีผู้บริหารระดับรองกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประธาน และรายงานตรงต่อคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีหน้าที่ รับผิดชอบเป็นศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ (สปท.) ของ ปตท. ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันของ ปตท. พร้อมทั้งเป้าหมาย และตัวชี้วัดประจำปี ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดี และคณะกรรมการ ปตท. โดยในปี 2560 มีการดำเนินงาน ทั้งที่เป็นกรริเริ่มและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- มอบหมายผู้บริหารระดับสูงขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ค่านิยม องค์กร โดยแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่ม ธุรกิจปิโตรเลียมขั้นต้นและก๊าซธรรมชาติ ดำรงตำแหน่ง I Champion (Integrity & Ethics Champion) และเป็น ผู้นำจัดตั้งชมรมพลังไทยใจสะอาด (Integrity Power) โดย เปิดให้พนักงานเข้าเป็นสมาชิกชมรมฯ เพื่อร่วมกัน ทำกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกและแสดงออกในเรื่อง ความซื่อสัตย์กล้าปฏิเสธการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ
- จัดให้มีช่องทางในการสื่อความแก่ผู้ถือหุ้นสามัญโดยตรง ได้แก่ จดหมายข่าวรายไตรมาส 2 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ภายใต้ชื่อ “PTT Bizway” ส่งไปทาง ไปรษณีย์เพื่อรับทราบข้อมูลสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการ ผู้จัดการใหญ่ ผลประกอบการ การกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารจัดการสู่ความยั่งยืน ข่าวสารการดำเนินงาน ฯลฯ โดย ปตท. ได้จัดทำแบบประเมินเป็นประจำทุกปี สำหรับปี 2560 หัวข้อทัศนคติความพึงพอใจต่อ ปตท. ผู้ถือหุ้น มีความเห็นว่า ปตท. มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในระดับมากถึงมากที่สุดรวมแล้วร้อยละ 90.24
- จัดให้มีการอบรมหัวข้อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและ ต่อต้านคอร์รัปชันแก่พนักงานที่เข้าใหม่ผ่านหลักสูตร การปฐมนิเทศทุกรุ่น รวมทั้งกำหนดให้สอบวัดความรู้ ในระบบ CG E-Learning โดยในปี 2560 มีการจัดสื่อความ ในกิจกรรมดังกล่าวรวม 3 รุ่น จำนวนรุ่นละ 60 - 80 คน และมีการมอบคู่มือ CG ให้พนักงานเข้าใหม่ทุกคน ได้ศึกษาและลงนามรับทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการทำงาน
- จัดทำ CG E-Learning ในระบบ PTT Intranet เพื่อใช้ เป็นสื่อสำหรับเรียนรู้เรื่องหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จรรยาบรรณธุรกิจ และมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันด้วย ตนเองสำหรับพนักงานในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยใช้ เหตุการณ์จำลองต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ และ ให้พนักงานสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากระบบไปประยุกต์ ใช้ได้ในสถานการณ์จริงตามความเหมาะสม รวมถึง มีการทดสอบวัดความเข้าใจของพนักงานในท้าย หลัสูตร โดยในปี 2560 ได้เพิ่มเติมเนื้อหาบทเรียน ได้แก่ การป้องกันการฟอกเงิน การปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่และนโยบาย ต่อต้านการคอร์รัปชัน ในปัจจุบัน มีผู้เข้าร่วมศึกษาและ ทดสอบความรู้ผ่านระบบ CG E-Learningทั้งสิ้น 2,953 ราย หรือประมาณร้อยละ 63 ของพนักงานทั้งหมด

- จัดทำแบบสอบถามผ่านช่องทางการสื่อสารภายใน เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจและการสื่อสารความด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของพนักงาน ปตท. สรุปว่าพนักงานกว่าร้อยละ 97.08 มีความเข้าใจเป็นอย่างดี
- ปตท. สร้างบรรยากาศของการรณรงค์ผ่านสื่อต่าง ๆ ภายในองค์กร เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดทำเว็บไซต์ CG Intranet และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้ติดต่อสอบถามผ่านช่องทางอีเมล cghelpdesk@pttplc.com จัดทำวิดีโอสื่อความ CG Comics จัดให้มีคอลัมน์ CG See Through ในวารสารรายเดือน “PTT Spirit” ซอย่าเดือน CG Tips ผ่านอีเมลภายใน เพื่อให้พนักงานทุกคนได้รับทราบข่าวการดำเนินการที่เกี่ยวกับ CG รวมทั้งให้ความรู้และร่วมกิจกรรมที่น่าสนใจ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มี Agenda Base Meeting เป็นระเบียบวาระการประชุมของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีหัวข้อ QSHE/ SPIRIT/ CSR/ CG Talk เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารความ CG และส่งเสริมการตระหนักถึงการทำงานอย่างมี CG ด้วย เช่น การประชุมคณะกรรมการจัดการของ ปตท. เป็นต้น
- จัดให้มีกิจกรรม CG Camp ปี 4 เพื่อให้ตัวแทนพนักงานจากหน่วยงานต่าง ๆ มีโอกาสเข้ามาศึกษาและเรียนรู้ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเข้มข้น เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและเป็นตัวแทนในการสื่อสารความแก่เพื่อนร่วมงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้มแข็งจากภายในตามกลยุทธ์ของ ปตท. โดยกิจกรรมประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง แนวทางสู่องค์กรสุจริต การแสดงละครตามหลักปฏิบัติ CG และกิจกรรมสนทนากาที่สอดแทรกความรู้ความเข้าใจด้าน CG เป็นต้น
- จัดกิจกรรม CG Day ขึ้นภายใต้แนวคิด “CG 4.0 ทำได้ง่าย ได้ความดีที่ยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นให้พนักงานได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีแรงบันดาลใจในการสร้างพลังความดี ผ่านการเสวนา และการแสดงเจตนารมณ์ของผู้บริหาร รวมทั้งมีการกล่าวคำปฏิญาณเพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกันของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ปตท. นอกจากนี้ ปตท. ยังได้จัดกิจกรรม Integrity Forum 2017 เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง และแนวคิดด้านการสร้างพลังความดี รวมถึงความโปร่งใสของผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ตัวแทนจากสำนักงาน ก.ล.ต. สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นต้น ในหัวข้อ “พลังความดี... แข็งแกร่งจากภายใน สร้างความโปร่งใส สู่ความยั่งยืน”
- ปตท. ให้ความสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารบริษัทในรูปแบบ “กลุ่มปตท.” โดยกำหนดเป้าหมายในการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในกลุ่ม ปตท. ให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้ารับการจัดอันดับ รวมทั้งกำหนดแผนการดำเนินงาน และแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีกลุ่ม ปตท. เพื่อร่วมกันศึกษา พัฒนาแนวทางตามมาตรฐานสากลที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นหลักปฏิบัติของกลุ่ม ปตท. และได้จัดกิจกรรมให้กับบริษัทในกลุ่ม ปตท. ได้แก่ งาน PTT Group CG Day ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญประจำปี เพื่อรณรงค์ส่งเสริม และเผยแพร่การดำเนินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทในกลุ่ม ปตท. จัดโดยบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม ปตท. 6 บริษัท ได้แก่ PTT, PTTEP, PTTGC, TOP, IRPC และ GPSC ทั้งนี้มีแขกรับเชิญกิตติมศักดิ์จากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องมาร่วมงานอย่างต่อเนื่อง เช่น ตัวแทนจาก ตลท. สำนักงาน ก.ล.ต. สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย มูลนิธิเครือข่ายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น รวมทั้งคู่ค้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานกลุ่ม ปตท. ซึ่งในปี 2560 กลุ่ม ปตท. โดยมี GPSC เป็นเจ้าภาพจัดงานภายใต้แนวคิด PTT Group CG Day 2017: CG in DNA: Together We Can ที่กำหนด CG เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่ม ปตท. เพื่อร่วมมือร่วมใจกันสร้างวัฒนธรรมการดำเนินงานที่โปร่งใส ปราศจากคอร์รัปชัน และขยายไปยังเครือข่ายธุรกิจ สังคม และประเทศชาติโดยรวม ซึ่งกิจกรรมภายในงานประกอบด้วย ปาฐกถาพิเศษ โดยศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคูณ ประธานกรรมการมูลนิธิต่อต้านการทุจริต และการเสวนาจาก CEO กลุ่ม ปตท. 6 บริษัท ในหัวข้อ “ถอดรหัส CG สานต่อความดี สู่วัฒนธรรมที่ยั่งยืน”
- นอกจากการส่งเสริมความรู้ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีภายในองค์กรแล้ว ปตท. ยังส่งเสริมการแบ่งปันความรู้แก่หน่วยงานภายนอก เพื่อยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยตอบรับการขอเข้าเยี่ยมชมดูงานขององค์กร/ สถาบันต่าง ๆ และผู้บริหารระดับสูงได้รับเชิญไปบรรยายหรือร่วมเสวนาภายนอกด้วย

(11) การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

- ปตท. จัดทำแผนงานประจำปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันในจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของบริษัท เช่น จรรยาบรรณว่าด้วยการมีส่วนร่วมได้เสียและผลประโยชน์ขัดกัน จรรยาบรรณว่าด้วยการรับ การให้ของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดย ปตท. ไม่สนับสนุนการให้สินบนอย่างเด็ดขาด
- ปี 2553 ปตท. ได้ร่วมลงนามในการแสดงเจตนารมณ์เป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Private Sector Collective Action Coalition against Corruption: CAC) ซึ่งเป็นโครงการที่จัดขึ้นโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปป.ช.) โดยเป็น 1 ใน 27 บริษัทแรกที่ร่วมประกาศเจตนารมณ์
- ตั้งแต่ปี 2555 ปตท. ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations Global Compact: UNGC) เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ในการนำหลักสิทธิมนุษยชนสิทธิแรงงานการรักษาสิ่งแวดล้อมและการต่อต้านคอร์รัปชันในระดับสากลมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ โดย ปตท. ได้นำเสนอความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามหลักสากล 10 ประการของ UNGC ในรายงานความยั่งยืนประจำปี
- การประกาศนโยบาย
  - ตั้งแต่ปี 2557 ปตท. ประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันของ ปตท. และกลุ่ม ปตท. ทั้งทั้งองค์กร โดยกำหนดให้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันของ ปตท. เป็นส่วนหนึ่งของคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาตรฐานทางจริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของ ปตท. และกำหนดให้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันของกลุ่ม ปตท. เป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการกำกับดูแลบริษัทในกลุ่ม ปตท. (PTT Way of Conduct) เพื่อให้บริษัทในกลุ่ม ปตท. มีมาตรฐานและแนวทางการบริหารจัดการไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถสร้างพลังร่วมได้ตามวัตถุประสงค์ของการลงทุน โดย ปตท. จัดสื่อความถ่ายทอดความรู้ และประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับตัวแทนบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพื่อทำ Gap Assessment และ Gap Closure Plan ผ่านการประเมินตนเองตามโครงการ CAC เพื่อเตรียมความพร้อมให้บริษัทในกลุ่มในการเข้าสู่กระบวนการรับรองเป็นสมาชิกของโครงการ CAC อย่างเป็นระบบ
  - นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันของ ปตท. กำหนดให้บุคลากรของ ปตท. ต้องไม่ดำเนินการหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการคอร์รัปชัน การให้/ รับสินบนทุกรูปแบบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยบุคลากรของ ปตท. ต้องดำเนินการตามแนวปฏิบัติในนโยบาย ซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง เช่น การบริจาคเพื่อการกุศล การบริหารทรัพยากรบุคคล การจัดหาพัสดุ การควบคุมภายใน เป็นต้น
  - ปี 2558 ปตท. ประกาศนโยบาย “งดรับของขวัญ (No Gift Policy)” ในทุกเทศกาล และในปี 2559 ต่อเนื่องถึงปี 2560 ประกาศใช้แนวปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน กลุ่ม ปตท. เรื่องการรับ-ให้ของขวัญ การเลี้ยง หรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายงดรับของขวัญดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่ม ปตท. โดยมุ่งหวังให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน โดยได้จัดทำหนังสือแจ้งคู่ค้าและหน่วยงานภายนอก รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในพื้นที่สำนักงานของกลุ่ม ปตท. และช่องทางต่าง ๆ ซึ่ง ปตท. ถือเป็นองค์กรต้นแบบของประเทศไทยที่มีการประกาศใช้นโยบายดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

- การสื่อสาร ฝึกอบรม และการดำเนินงานที่สำคัญ
  - ปตท. ได้สื่อความนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันและแนวปฏิบัติไปยังบริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทอื่นที่ ปตท. มีอำนาจในการควบคุม คู่ค้าทางธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งสาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์ ระบบ PTT Intranet การสัมมนา นิทรรศการ เป็นต้น เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มรับทราบและปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางที่ ปตท. กำหนด
  - ปตท. จัดให้มีการสื่อสารและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากรของ ปตท. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ความคาดหวังของ ปตท. และบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ เช่น หลักสูตรการปฐมนิเทศ หลักสูตรทางจริยธรรม ระบบ CG E-Learning เป็นต้น รวมทั้งมีการจัดให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านคอร์รัปชันซึ่งจัดโดยหน่วยงานภายนอก
  - การดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการให้การรับรอง (Certification Process) ของโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (CAC) ซึ่ง ปตท. ได้รับรองสถานะเป็นสมาชิกเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2557
  - การเปิดใช้ระบบใหม่ใน PTT Intranet ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญให้บุคลากรของ ปตท. ทุกคนแสดงความโปร่งใส ได้แก่ ระบบการรายงานการซื้อ-ขายหลักทรัพย์บริษัทในกลุ่ม ปตท. ล่วงหน้า เพื่อป้องกันปัญหาการใช้ข้อมูลภายในโดยมิชอบ (Insider Trading) และระบบการรายงานการรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดของบุคลากรตามนโยบายงดรับของขวัญ (No Gift Policy) เพื่อให้พนักงานรายงานในกรณีที่มีความจำเป็นต้องรับและไม่สามารถส่งกลับคืนผู้ให้ได้ พร้อมส่งมอบของดังกล่าวมาเพื่อรวบรวมและนำไปบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์
- ปตท. มุ่งหวังที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเครือข่ายความโปร่งใส เพื่อสังคมไทยที่เข้มแข็ง โดยส่งเสริมและผลักดันให้พันธมิตรทางธุรกิจของ ปตท. ประกาศเจตนารมณ์เข้าร่วมโครงการ CAC เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันตลอดสายโซ่อุปทาน โดยในปี 2560 มีการสื่อความเพื่อผลักดันให้คู่ค้าเข้าร่วมโครงการ CAC ในงานสัมมนาผู้ค้า SRM (Supplier Relationship Management) การสัมมนาผู้ขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทางเรือ และการสัมมนาผู้ขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทางรถบรรทุก
- ปตท. ตระหนักว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศ จึงให้ความสำคัญในการสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อติดตามตรวจสอบและยกระดับภาพลักษณ์ความโปร่งใสของประเทศไทย ได้แก่ การดำเนินการตามข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ซึ่งในปี 2560 โครงการที่เข้าร่วม ได้แก่ โครงการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบก เส้นที่ 5 ส่วนที่ 2 (ฉะเชิงเทรา – นนทบุรี) และโครงการ LNG Receiving Terminal แห่งใหม่ จังหวัดระยอง รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายในการต่อต้านการทุจริตผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เช่น งานวันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งชาติ ซึ่งจัดโดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินการเข้าร่วมโครงการ CAC สำหรับ SME ร่วมกับสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย การจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของ ปตท. ให้แก่คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น
- การกำกับดูแลและติดตามประเมินผลการปฏิบัติ
  - คณะกรรมการ ปตท. มีหน้าที่กำกับดูแลให้ ปตท. มีระบบที่สนับสนุนการต่อต้านการคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายบริหารได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการคอร์รัปชัน และปลูกฝังจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

- คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่กำกับดูแลการควบคุมภายใน การจัดทำรายงานทางการเงินและกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน สอบทานมาตรการและการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันมีความเพียงพอและมีประสิทธิผล สอบทานการประเมินความเสี่ยงและให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการ ปตท. เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ควรมีเพื่อลดความเสี่ยงนั้น โดยผู้บริหารต้องนำคำแนะนำไปปฏิบัติ รวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของ ปตท. ต่อคณะกรรมการ ปตท. อย่างสม่ำเสมอ และให้คำแนะนำข้อควรปฏิบัติแก่คณะกรรมการ ปตท. และผู้บริหาร
- คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีหน้าที่กำหนดและทบทวนนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน ให้ข้อเสนอแนะแนวทาง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการคอร์รัปชันเป็นประจำทุกปี
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร มีหน้าที่กำกับดูแล และสนับสนุนให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยการประเมินความเสี่ยงด้านการคอร์รัปชันและทบทวนมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันให้เพียงพอเหมาะสม
- ผู้บริหารมีหน้าที่กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการคอร์รัปชันในกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการคอร์รัปชัน ทบทวนความเหมาะสมของกระบวนการและมาตรการต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง รวมทั้งสื่อสารไปยังพนักงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- ปตท. จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการคอร์รัปชัน (Corruption Risk Assessment Manual) เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำไปใช้เป็นแนวทางการประเมินความเสี่ยงด้านคอร์รัปชันในกระบวนการปฏิบัติงานและกำหนดกระบวนการควบคุมภายในที่เหมาะสม โดยในปี 2560 มีการจัดอบรมหลักสูตร Anti-Corruption Management Systems ให้ผู้บริหารระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปจำนวน 2 รุ่น เพื่อเป็นการเน้นย้ำให้ผู้บริหารเข้าใจถึงวิธีการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน มาตรการควบคุมภายในที่สำคัญ และแนวทางในการตัดสินใจ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการคัดเลือกหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบกระบวนการ ซึ่งอาจมีโอกาสเกิดการคอร์รัปชันได้ง่าย เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านคอร์รัปชัน (Corruption Risk Assessment Workshop) ในกระบวนการที่ตนเองรับผิดชอบ และติดตามเพื่อประเมินประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวว่าช่วยจัดการความเสี่ยงให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่
- ปตท. จัดให้มีขั้นตอนในการเก็บรักษาเอกสารและบันทึกต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมของรายการทางการเงินการควบคุมภายในของกระบวนการทำบัญชีและการเก็บรักษาข้อมูล ได้รับการตรวจสอบภายในเพื่อยืนยันประสิทธิผลของกระบวนการตามมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน และเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบันทึกรายการทางการเงินมีหลักฐานอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตรวจสอบ
- หน่วยตรวจสอบภายในมีการตรวจสอบรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โอกาสการเกิดทุจริตและประสิทธิภาพขององค์กรในการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตภายในองค์กรและในระดับกิจกรรมการดำเนินงาน รวมถึงสอบทานเกี่ยวกับหลักจริยธรรมธุรกิจ จรรยาบรรณผู้บริหารและพนักงาน อีกทั้งมีการพิจารณาและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารสูงสุดทันที เมื่อพบรายการหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินการของ ปตท. อย่างร้ายแรง รวมถึงกรณีการเกิดทุจริต

- มาตรการ ขอบเขต และกลไกการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสด
  - ปตท. มีกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล ที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นต่อมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน และมีนโยบายที่จะไม่ลดตำแหน่ง ลงโทษ หรือให้ผลทางลบต่อบุคลากรที่ปฏิเสธการคอร์รัปชัน แม้ว่าการกระทำนั้นจะทำให้ ปตท. สูญเสียโอกาสทางธุรกิจ
  - บุคลากรของ ปตท. ไม่พึงละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบการกระทำที่อาจฝ่าฝืนมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน โดย ปตท. จัดให้มีช่องทางการแจ้งเบาะแสดและการคุ้มครองผู้รายงานที่ปลอดภัย เมื่อบุคลากรต้องการแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสด รวมทั้งเมื่อบุคลากรต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน
  - ปตท. จัดให้มีข้อกำหนดว่าด้วย “การร้องเรียนและแจ้งเบาะแสดการทุจริต” เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสดการทุจริตต่อหน้าที่ (Whistleblowing) ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร อีกทั้งมีมาตรการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเบาะแสดที่เกี่ยวข้องด้วย โดย Whistleblowing จะเป็นเครื่องมือในแง่ของการเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและเป็นช่องทางในการปราบปรามการทุจริต เนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาค้นพบได้ทันที่ ก่อนที่ปัญหานั้นจะบานปลายและอาจเกิดผลกระทบต่อภาพพจน์และฐานะทางการเงินขององค์กรอย่างรุนแรงในภายหลังได้ โดยพนักงาน ปตท. ทุกคนสามารถทำหน้าที่เป็น Whistleblower โดยเป็นกระบอกเสียงสะท้อนความผิดปกติ เพื่อสร้างความโปร่งใส การกำกับดูแลกิจการที่ดีและความยั่งยืนขององค์กร

- บทลงโทษ
  - ปตท. จัดให้มีกระบวนการในการลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม การกระทำใด ๆ ที่ฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามนโยบายนี้ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม จะได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบที่ ปตท. กำหนด ซึ่งมีขั้นตอนการสืบสวนข้อเท็จจริง การสอบสวน การลงโทษ และการอุทธรณ์ที่ชัดเจน หรือมีโทษตามกฎหมาย บุคลากรของ ปตท. ต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ปตท. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก โดยถือว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทุกกระบวนการในการดำเนินธุรกิจของ ปตท. และต้องมีความเชื่อมโยงกันทุกระดับ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กรที่พนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตาม และมีการประเมินความเสี่ยงในทุกระดับ สำหรับความเสี่ยงในระดับองค์กรจะมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบผ่านคณะกรรมการจัดการคณะต่าง ๆ ของ ปตท. และความเสี่ยงในการปฏิบัติงานจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหารที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานนั้น ๆ ทั้งนี้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงองค์กรสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจ รวมถึงสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้ข้อเสนอแนะแนวทาง ติดตาม และประเมินผลต่อคณะกรรมการแผนวิสาหกิจและบริหารความเสี่ยง ให้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยถือว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่รับผิดชอบของทุกหน่วยงานในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งมีการระบุไว้อย่างชัดเจนในคำบรรยายหน้าที่งาน (Functional Description) ของทุกหน่วยงาน

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

คณะกรรมการจัดการของ ปตท. มีอำนาจหน้าที่ในการทบทวนรายงาน ทั้งทางการเงินและไม่ใช้รายงานทางการเงินของทุกกลุ่มธุรกิจ ในภาพรวมขององค์กร และมีการสอบทานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือการปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานทุกระดับ โดยกำหนดเป็นดัชนีวัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators: KPIs) เพื่อให้การควบคุมกิจกรรมด้านการบริหารมีความเหมาะสมและเพียงพอ ตรวจสอบและติดตามได้ นอกจากนี้ ยังมีกระบวนการดำเนินงานในส่วนที่มีความเสี่ยงสำคัญ และกำหนดกลไกในการควบคุมเพื่อป้องกันและลดข้อผิดพลาด มีการสอบทานผลการดำเนินงานโดยฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ เช่น ธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป มีการมอบหน้าที่อย่างเป็นระบบให้กับบุคลากรเพื่อความมั่นใจว่ามีระบบตรวจสอบ และคานอำนาจกันได้ โดยมีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติ การประมวลผลข้อมูล การบันทึกรายการหรือการบันทึกบัญชี การรับ-จ่ายเงิน การสอบทานการตรวจสอบ และการดูแลรักษาทรัพย์สินออกจากกัน โดยเด็ดขาด มีการควบคุมภายในด้านการเงินการบัญชีเกี่ยวกับการเก็บเงิน รักษาเงิน การรับจ่าย เงินฝากธนาคาร และเงินยืมทตรง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด มีการบันทึกบัญชีครบถ้วนถูกต้องและสม่ำเสมอ มีการจัดเก็บเอกสารทางบัญชี ทั้งที่เป็นเอกสารและข้อมูลสารสนเทศไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ปตท. มีการดำเนินการตามระเบียบและข้อกำหนดว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไว้อย่างชัดเจน เช่น อำนาจหน้าที่ วงเงินอนุมัติ การกำหนดความต้องการพัสดุ การตรวจ-รับ การควบคุมและการเก็บรักษาพัสดุ และการตรวจนับทรัพย์สิน ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ปตท. มีการวางระบบด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และมีการควบคุมติดตามประเมินผล อย่างเพียงพอ ทั้งการสรรหา การกำหนดค่าตอบแทน หน้าที่ ความรับผิดชอบ การพัฒนาบุคลากร การปฏิบัติงานของบุคลากร และการสื่อสาร เพื่อให้พนักงานมีความรู้ความสามารถ และการบริหารทรัพยากรบุคคลของ ปตท. มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่ ปตท. มีการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ปตท. มีมาตรการที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรมนั้นต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนดทุกครั้ง ทุกรายการ โดยผู้ที่มีส่วนได้เสีย จะไม่ร่วมอนุมัติรายการนั้น ๆ ทั้งยังมีการติดตาม และดูแล ผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ ปตท. ยังให้ความสำคัญในเรื่องความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Security, Safety, Health and Environment: SSHE) เพราะถือเป็นหนึ่งในเกราะป้องกันความเสี่ยง/ผลกระทบ และลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น ต่อบุคลากร ทรัพย์สิน กระบวนการทำงาน ข้อมูล และสิ่งแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ สามารถต่อ ยอดผลประกอบการ ในทุก ๆ ด้าน ให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในที่สุด โดยคณะกรรมการ ปตท. ดูแล ติดตาม ให้นโยบาย และคำแนะนำเกี่ยวกับ SSHE ที่ ปตท. นำมาปรับใช้เป็นกิจกรรมการควบคุมผ่านคณะกรรมการจัดการของ ปตท. ในระดับฝ่ายจัดการ ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประธานฯ รวมทั้งคณะกรรมการ นโยบายคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม (Quality, Safety, Health and Environment: QSHE) กลุ่ม ปตท. และคณะกรรมการ QSHE ปตท. ซึ่งทำหน้าที่กลั่นกรองและกำกับดูแลการบริหารจัดการในระดับปฏิบัติการของกลุ่ม ปตท. และภายใน ปตท. ตามลำดับ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบส่วนกลาง คือ ฝ่ายความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม และฝ่ายบริหารคุณภาพองค์กร โดยในปี 2560 ได้มีการนำเสนอ ผลการดำเนินงานตัวชี้วัดด้าน SSHE ที่สำคัญ ให้คณะกรรมการจัดการ ปตท. พิจารณาทบทวนเพื่อสั่งการและให้ข้อเสนอแนะ เดือนละครั้ง รายละเอียดการบริหารจัดการด้าน SSHE สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากรายงานความยั่งยืน ปี 2560 (Corporate Sustainability Report 2017)

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

ในปี 2560 ปตท. ได้มีการกำหนดทิศทางการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ก้าวไปสู่ยุคดิจิทัลเพื่อสนับสนุนนโยบาย Thailand 4.0 โดยในการปรับปรุงครั้งนี้คณะกรรมการ ปตท. ได้ถ่ายทอดนโยบายผ่านการกำกับดูแล บริษัท พีทีที ไอซีที โซลูชันส์ จำกัด (PTTICT) เพื่อเปลี่ยนบทบาทความรับผิดชอบเป็นบริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชัน จำกัด (PTT DIGITAL) รองรับพันธกิจในการเป็นศูนย์รวมการให้บริการด้านดิจิทัลของ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. เพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานทางด้านดิจิทัล โดย PTT DIGITAL สามารถทำหน้าที่ด้านดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง และเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการสนับสนุนและสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจให้กับ ปตท. และบริษัทในกลุ่ม ปตท. ตลอดมา

นอกจากนี้ คณะกรรมการ ปตท. ยังได้อนุมัติและผลักดันการดำเนินงานตาม Digitization Roadmap สร้างนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในการแข่งขันทางธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อาทิ การพัฒนาระบบ Digital Procurement เพื่อรองรับการจัดซื้อจัดจ้างตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ และสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement: e-GP) ซึ่งเป็นระบบจัดซื้อจัดจ้างหลักของภาครัฐทำให้ ปตท. และผู้ค้าสามารถดำเนินการร่วมกันได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดทำระบบ HR Analytic นำเทคโนโลยีระบบบริหารจัดการข้อมูลที่มีปริมาณมาก (Big Data) มาช่วยรวบรวมและวิเคราะห์ทำความเข้าใจ (Smart Analytic) เพื่อนำเสนอและจัดการทรัพยากรบุคคลของ ปตท. ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจมากที่สุด พัฒนาระบบเอกสารบันทึกข้อความ (Memorandum System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำส่งข้อมูล/ หนังสือบันทึกข้อความภายในองค์กรได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารและติดตามการบำรุงรักษาระบบท่อฯ (Integrated Pipeline Maintenance Monitoring System) ซึ่งเป็นการปรับปรุงการทำงานด้านปฏิบัติการของ ปตท. ในการบริหารจัดการการบำรุงรักษาแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติให้มีความมั่นคงและปลอดภัยสูงสุดในการใช้งาน สำหรับใน

ด้านลูกค้า ปตท. ได้พัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูล PTT Blue Credit Card ตามแนวทางการสร้างประโยชน์ให้กับลูกค้าสมาชิกโดยร่วมกับธนาคารกรุงไทย (KBank) เพื่อสะสมคะแนน 2 ทาง ทั้งจาก PTT Blue Card และ KBank Reward Point ในบัตรเดียวกัน และยังได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลแผนที่เพื่อแสดงตำแหน่งสถานีบริการของ ปตท. ในภูมิภาคอาเซียน (PTT Life Station - AEC Map) รองรับการเปิดเสรีในการเดินทางเข้าประเทศสมาชิก AEC และอาเซียน ซึ่งจะมีการเชื่อมต่อเส้นทางเดินทางทางบกใน AEC ทำให้มีความต้องการสถานีบริการเชื้อเพลิงรถยนต์เพิ่มมากขึ้น ปตท. เองยังคำนึงถึงความปลอดภัยในการขนส่งรวมทั้งดำเนินธุรกิจภายใต้การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมจึงได้ดำเนินโครงการ Eco Driving เพื่อรวบรวมและประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการขับขี่และการใช้น้ำมันของผู้ประกอบการรถขนส่งที่ร่วมงานกับ ปตท. เพื่อติดตามผลและจัดทำเป็นรายงานส่งกลับไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหารงานต่อไป รวมทั้งยังได้ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลระบบภูมิสารสนเทศ (Geographical Information System: GIS) โดยเพิ่มเติมข้อมูลสถานีบริการทั้งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ตลอดจนร้านค้าและกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของ ปตท. ลงไปในแผนที่เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ทุกหน่วยงานภายใน ปตท. และจัดทำระบบแสดงผลให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ www.pttplc.com ของ ปตท. ได้อีกประการหนึ่งด้วย

นอกจากนี้เพื่อให้การกำกับดูแลและบริหารผลการดำเนินงานของ ปตท. ซึ่งมีการลงทุนผ่านบริษัทในกลุ่ม ปตท. มากกว่า 100 บริษัท เป็นไปตามเป้าหมายบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงจัดทำโครงการที่สำคัญ อาทิ โครงการ Financial & Accounting Shared Service เพื่อกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ของการบริหารการเงินและบัญชีในการให้บริการด้านบัญชีการเงินของกลุ่ม ปตท. เพิ่มความคล่องตัวลดต้นทุนซึ่งทำให้ส่งผลดีต่อกิจกรรมการแข่งขัน และการตัดสินใจทางธุรกิจของกลุ่ม ปตท. รวมทั้งเพื่อเป็นการสร้างธรรมาภิบาลและความน่าเชื่อถือกับผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร และยังได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการควบคุมภายในโดยดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่อง (Continuous Control Monitoring and Auditing System (CCMS)) ระยะที่ 2 สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการสอบทานประสิทธิผลและตรวจติดตามกระบวนการควบคุมที่กำหนดไว้ รวมถึงลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อพัฒนาวิธีการตรวจสอบจากระยะเวลาที่กำหนด (Cyclical Audit) สู่การสอบทานอย่างต่อเนื่อง (Continuous Audit)

คณะกรรมการ ปตท. ยังตระหนักและให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โดยการเปลี่ยนอุปกรณ์ระบบสื่อสารใยแก้วนำแสง (Fiber Optic Transmission Equipment) ที่ใช้งานอยู่ในแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้น รองรับเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับภาคอุตสาหกรรม (Digital Industrial Internet of Things: IIoT) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ควบคู่ไปกับปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยทางคอมพิวเตอร์ (IT Security) ให้มีความทันสมัยและมีศักยภาพป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทในกลุ่ม ปตท. จึงได้ร่วมกันลงทุนติดตั้งระบบ IT Security รูปแบบใหม่ประเภท Advanced Persistent Threats (APT) ซึ่งเป็นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ประเภทหนึ่งที่ได้จัดได้ว่าเป็นภัยคุกคามขั้นสูงที่สุดประเภทหนึ่งในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อปกป้องข้อมูลขององค์กรไม่ให้เกิดการรั่วไหลออกไปได้ และได้ขยายขอบเขตการรับรองมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ (Information Security Management System) ให้ครอบคลุมอุปกรณ์สำคัญทั้งหมดในศูนย์คอมพิวเตอร์ ทั้งศูนย์หลักและศูนย์สำรองหรือที่เรียกว่า Platform as a Service (PaaS) ซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC27001:2013 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ภายในห้องเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายยังได้การรับรองมาตรฐานความสะอาด ISO14644-1 Class 8 และในภาพรวมของอาคารได้รับการรับรองมาตรฐานอาคารเขียว (Green Building) ระดับ Gold จากสถาบัน LEED ประเทศสหรัฐอเมริกา นับเป็นอาคารศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งแรกในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเทียบเท่าศูนย์คอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการระดับสากล (Co-Location Service Provider) และยังสามารถดำเนินโครงการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการบริหารจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ โดยการนำระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์มาใช้ เพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าเข้าสู่ศูนย์คอมพิวเตอร์ ทดแทนการซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้าภูมิภาค และก่อสร้าง Co-Generation Plant เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าโดยใช้ก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาด เป็นผลิตภัณฑ์ของ ปตท. เอง และนำความร้อนจากระบบผลิตไฟฟ้ามาทำความเย็นทดแทนการผลิตความเย็นจากเครื่องปรับอากาศที่ใช้กระแสไฟฟ้าซึ่งได้รับการรับรองขึ้นทะเบียนจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ว่าเป็นโครงการนำร่องแห่งแรกของประเทศไทย

5. ระบบติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation)

> ระบบการตรวจสอบภายใน

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานอิสระ รายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่ในการสร้างความเชื่อมั่น (Assurance) และให้คำปรึกษา (Consulting) เพื่อให้กระบวนการทำงานภายในองค์กรมีการกำกับดูแลกิจการ การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายในที่ดีบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานขององค์กร

สำนักตรวจสอบภายในมีการวางแผนการตรวจสอบภายในประจำปี และแผนการตรวจสอบระยะยาว 3 ปี โดยการจัดทำแผนการตรวจสอบเป็นไปตามทิศทางกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Business Strategic Direction) และความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงาน (Risk-Based Approach) โดยครอบคลุมกระบวนการการดำเนินธุรกิจทั้งของ ปตท. และบริษัทในเครือ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และรายงานผลการตรวจสอบ ให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณา รวมถึงการรายงานต่อคณะกรรมการ ปตท. และหน่วยงานกำกับดูแลเป็นประจำทุกไตรมาส โดยมีการติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่พบจากการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบภายในไม่มีข้อจำกัดในการแสดงความเห็น และไม่มีประเด็นที่มีความขัดแย้งระหว่างหน่วยรับตรวจและสำนักตรวจสอบภายในที่ยังหาข้อยุติไม่ได้

> การประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มว่าการดำเนินงานของ ปตท. จะบรรลุวัตถุประสงค์ด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ความเชื่อถือได้ของรายงานการเงิน และรายงานอื่น ๆ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ปตท. จึงได้กำหนดให้การดำเนินการควบคุมภายในเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ผู้ควบคุมงาน และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยฝ่ายกำกับการลงทุน และควบคุมภายใน สายงานกลยุทธ์องค์กร ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องการควบคุมภายในได้ดำเนินการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment: CSA) อย่างน้อยปีละครั้ง ใน 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การประเมินระดับองค์กร-การประเมินการควบคุมภายใน
รายบุคคลสำหรับผู้บริหารระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปปฏิบัติงาน
ตามโครงสร้างของ ปตท. และผู้บริหารที่ปฏิบัติงาน Secondment
บริษัทในกลุ่ม

ฝ่ายกำกับกับการลงทุนและควบคุมภายในได้ดำเนินการ
รวบรวมและจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อจัดเก็บฐานข้อมูล
การควบคุมที่สำคัญ (List of Key Control) โดยรวบรวมจาก
ข้อมูลคำอธิบายลักษณะงาน (FD) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท กรอบการควบคุมภายใน
ตามมาตรฐานสากล COSO Internal Control Integrated
Framework 5 ด้าน ได้แก่ (1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control
Environment) (2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
(3) กิจกรรมควบคุม (Control Activities) (4) สารสนเทศและ
การสื่อสาร (Information & Communication) และ (5) กิจกรรม
การติดตามผล (Monitoring) รวมทั้งมีการพัฒนาแบบประเมิน
การควบคุมด้วยตนเองในแบบ Electronic (e-CSA) เพื่อให้ผู้บริหาร
สามารถทำการประเมินฯ และเรียกดูรายงานผลการประเมินฯ
ผ่านระบบ Intranet ได้ เพื่อให้แบบประเมินการควบคุมด้วยตนเอง
ครอบคลุมกิจกรรมตามกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญเป็น
รายบุคคลมากยิ่งขึ้น ในปี 2560 ฝ่ายกำกับกับการลงทุนและควบคุม
ภายในได้ปรับปรุงคำถามให้มีความสอดคล้องกับหลักการพื้นฐาน
ในการกำหนดมาตรการการควบคุมภายในที่เหมาะสมของนิติบุคคล
ในการป้องกันการให้สินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 123/5
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เพิ่มขึ้นด้วย

2. การประเมินระดับกระบวนการ-การประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อประเมินการควบคุมภายในในระดับกิจกรรม มุ่งเน้นกิจกรรม
ควบคุมในกระบวนการทำงาน โดยผลการประเมินและแนวทางการ
ปรับปรุงการควบคุมภายในจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก
เจ้าของกระบวนการ และมีการติดตามโดยผู้บังคับบัญชา

ในปี 2560 ปตท. มุ่งเน้นการประเมินการควบคุมภายใน
ในกระบวนการสำคัญ โดยนำกรอบการควบคุมภายใน COSO
5 องค์ประกอบ และหลัก 17 ประการ มาประยุกต์ใช้
ในการประเมินหน่วยงานพิจารณาถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ
และความเพียงพอเหมาะสมของการควบคุมภายในที่มีอยู่ รวมทั้ง
จัดทำแนวทาง/แผนการพัฒนาการควบคุมภายใน เพื่อให้มีพัฒนา
ระบบการควบคุมภายในในกระบวนการได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง
ส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการควบคุมภายใน
เพื่อเป็นพื้นฐานในการออกแบบการควบคุมภายในในอนาคต

นอกจากนี้สำนักตรวจสอบภายในได้สอบทานการควบคุม
ภายในเพื่อสร้างความมั่นใจว่าการควบคุมภายในที่มีอยู่
มีความเพียงพอเหมาะสม และมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ในกรณี
พบข้อที่ควรปรับปรุงได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความมั่นใจว่า
ข้อตรวจพบจากการตรวจสอบและการสอบทานได้รับการดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไขอย่างทันเวลา รวมทั้งสอบทานผลการประเมิน
การควบคุมภายใน และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดย
ไม่พบประเด็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เป็นนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้อง
กับความเห็นของผู้สอบบัญชีของ ปตท. ว่าระบบการควบคุมภายใน
ของ ปตท. มีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อ
การดำเนินธุรกิจ

คำตอบแทน ของผู้สอบบัญชี (Audit Fee)

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชี
(Audit Fee) ให้แก่ สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัดในรอบปี
บัญชีที่ผ่านมา มีจำนวนเงินรวม 133,019,764 บาท (หนึ่งร้อย
สามสิบสามล้านหนึ่งหมื่นเก้าพันเจ็ดร้อยหกสิบสี่บาท) นอกจากนี้
บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จ่ายค่าตอบแทนของงานบริการอื่น
(Non-audit Fee) ที่มีสาระสำคัญ เช่น ค่าธรรมเนียมในการจัดทำ
The Updated Offering Memorandum of The Global Medium
Term Notes Program ค่าตรวจรับรองงบการเงินที่ใช้ในการยื่น
กรมสรรพากร และค่าตรวจรับรองอื่น ๆ ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา
รวมจำนวน 45,226,190 บาท (สี่สิบล้านสองแสนสองหมื่น
หกพันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาท)

การปฏิบัติตามหลัก การกำกับดูแลกิจการที่ดี ในเรื่องอื่น ๆ

จากผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการของ ปตท. ที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้ทำการสำรวจและให้คะแนนตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2560 ในภาพรวม ปตท. อยู่ในเกณฑ์ “ดีเลิศ” และได้รับคะแนนเฉลี่ยภาพรวมและรายหมวดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของบริษัทที่ทำการสำรวจทั้งหมดในปี 2560 จำนวน 620 บริษัท และสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของบริษัทในกลุ่ม SET50 ทั้งนี้ผลสำรวจดังกล่าวพิจารณาจากข้อมูลที่ ปตท. เปิดเผยต่อสาธารณะ โดยในปี 2560 ปตท. มีแนวปฏิบัติที่ดี นอกเหนือจากเกณฑ์การสำรวจ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีต่อบริษัทจดทะเบียนอื่น ๆ ที่สำคัญ ได้แก่

- ประธานกรรมการปัจจุบันเป็นกรรมการอิสระ จึงมีความเป็นอิสระในการมอบหมายนโยบายและกำกับการบริหารงานของ ปตท.
- ปตท. กำหนดให้มีจำนวนกรรมการอิสระไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่
- เนื่องจากปตท. มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ 2502 คณะกรรมการตรวจสอบจึงได้พิจารณาเห็นชอบให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นกลางและมีความน่าเชื่อถือ เป็นผู้สอบบัญชีของ ปตท. และนำเสนอคณะกรรมการ ปตท. เพื่อพิจารณาและขออนุมัติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งและอนุมัติค่าสอบบัญชี
- คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีของปตท. ในการประชุมครั้งที่ 5/2560 วันที่ 13 ธันวาคม 2560 และคณะกรรมการ ปตท. ในการประชุม ครั้งที่ 12/2560 วันที่ 22 ธันวาคม 2560 ได้รับทราบ “หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560” (Corporate Governance Code: “CG Code”) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) และตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้นำ (Governing Body) ขององค์กร ในการนำหลักการกำกับดูแลกิจการ

ที่ดีไปใช้สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืนเป็นอย่างดี รวมทั้งได้ประเมินการปฏิบัติตามหลักปฏิบัติใน CG Code แต่ละข้อเทียบเคียงกับนโยบายและการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ในปัจจุบันอย่างละเอียดและมีความเห็นว่า ปตท. มีนโยบาย มาตรการ และกระบวนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติใน CG Code รวมทั้งมีแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ปตท. ให้เหมาะสมกับทิศทางการเติบโตทางธุรกิจ และแนวโน้มของบริษัทชั้นนำในระดับสากล

ตลอดปี 2560 ปตท. ได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี แต่อาจไม่ครอบคลุมเกณฑ์ของโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies) และ ASEAN CG Scorecard ใน 2 ประเด็น ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วยจำนวน 5 - 12 คน

ข้อบังคับของ ปตท. กำหนดให้มีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน แต่ไม่เกิน 15 คน โดยปัจจุบัน ปตท. มีจำนวนกรรมการ 15 คน ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับและการดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียมที่ต้องการผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายสาขาอาชีพที่จำเป็นในการบริหารกิจการของ ปตท. โดยคณะกรรมการ ปตท. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะเรื่องจำนวน 5 คณะ ช่วยกลั่นกรองงานที่มีความสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงองค์กร

(จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการชุดย่อย แสดงรายละเอียดในหมวดการประชุมของคณะกรรมการ ปตท. แล้ว)

2. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการโดยการลงคะแนนเสียงแบบสะสม (Cumulative Voting)

ข้อบังคับของ ปตท. กำหนดให้เลือกตั้งกรรมการโดยวิธีคะแนนเสียงข้างมาก และผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ นอกจากนี้ ปตท. ได้กำหนดให้มีวิธีการอื่นในการดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอด เช่น การสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยใช้สิทธิเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติม หรือเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการได้ล่วงหน้า เป็นต้น